

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

กิตติพศ ฑูปียะ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ กิตติพิศ ทูปิยะ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

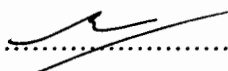
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....(ทศกศ. ๕๕๖).....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

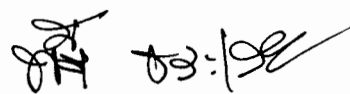
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....(ทศกศ. ๕๕๖).....ประธาน
(อาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

..........กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

..........กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุทธิกร ศิริประเสริฐโชค)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญย์ ธารเสนา)

วันที่...11...เดือน.....เมษายน.....พ.ศ....2560.....

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องด้วยผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่ เป็นอย่างดีจากหลาย ๆ ฝ่าย คือ อาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง (อาจารย์ที่ปรึกษา) และคณะกรรมการ สอบทุกท่านในการแนะนำ ตรวจสอบ ให้ออกแนะ ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการ วิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่งานบริการการศึกษาทุกท่าน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์และ เจ้าหน้าที่ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่สละเวลาส่วนตัวเป็นที่ปรึกษาให้ทั้งในเวลางานและนอกเวลางาน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาตอบ แบบสอบถามทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีตลอดจนเพื่อนและพี่ ๆ ที่คอยถามไถ่ด้วยความห่วงใยที่ร่วมทุกข์สุขให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดระยะเวลา การศึกษาและกราบขอบพระคุณบุพการีผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างกับผู้วิจัย รวมถึงผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้

กิตติพร ทูปิยะ

58930117: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: พฤติกรรม/ อินเทอร์เน็ต/ สารสนเทศ

กิตติพิศ ทุปียะ: พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิต

มหาวิทยาลัยบูรพา (BEHAVIOUR ON THE USE OF THE INTERNET AND INFORMATION TECHNOLOGY AMONG UNIVERSITY STUDENTS IN BURAPHA UNIVERSITY).

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: กาญจนา บุญยัง, ร.ค. 104 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

งานนิพนธ์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ต่อเดือน คณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 255 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent samples t-test, F-test รวมถึง Welch และ Brown-forsythe กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธี LSD (Least significant difference) และ Dunnett C

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศหญิง อายุ 17-25 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ในด้านของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตตามสถานที่ต่าง ๆ ที่มีจุดบริการ Wifi บ่อยที่สุด โดยมากจะใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ/ Smartphone ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. เป็นประจำทุกวัน มีระยะเวลาการใช้งานมากกว่า 1 ชั่วโมง/ วัน เพื่อใช้งาน Social network มากที่สุด แต่สำหรับคอมพิวเตอร์ PC กับ Notebook/ Macbook/ Labtop จะใช้เพื่อการศึกษา มากที่สุด นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพามีพฤติกรรมสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นิสิตที่มีเพศและระดับการศึกษา ต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศไม่ต่างกัน และ นิสิตที่มีอายุ ชั้นปี รายได้ กลุ่มคณะ ค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ต สถานที่ และประสบการณ์ต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

58930117: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.
(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: BEHAVIOUR/ THE INTERNET/ INFORMATION TECHNOLOGY

KITTIPOT TUPIYA: BEHAVIOUR ON THE USE OF THE INTERNET AND
INFORMATION TECHNOLOGY AMONG UNIVERSITY STUDENTS IN BURAPHA
UNIVERSITY. ADVISOR: KANJANA BOONYOUNG, Ph.D. 104 P. 2017.

The purposes of this study were to examine behavior on the use of the Internet and information technology among university students studying in Burapha University and to compare their behavior on the use of the Internet as classified by gender, age, educational level, year of study, amount of monthly income, faculty, expenses, venue and experience in using the Internet. The subjects participating in this study were 255 university students studying at Burapha University. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical tests used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, and standard deviation. Also, the tests of independent t-test, Welch and Brown-forsythe with a preset of significant level at .05 were administered. The Least Significant Difference test (LSD) was used to test the differences between pairs.

The results of this study revealed that the majority of the students were female, aged 17-25, studying in their final year in Faculty of Humanities and Social Sciences, and having average amount of income not more than 10,000 baht. Also, it was found that the majority of these students often used the Internet via their smart phones at available Wifi locations during 18.01-24.00 a.m. on a daily basis. They spent at least one hour per day on social network. For studying, these students used the Internet via their personal computers, notebook/ Macbook/ and laptop. In addition, it was shown that the level of the Internet use among the university students was at a high level. Based on the results from the test of hypotheses, it was found that there were statistically significant differences in behavior on the use of the Internet and information technology among the students with different gender and educational level. Finally, no statistically significant differences were found in behavior on the use of the Internet and information technology among the students with different age, year of study, amount of income, faculty, expenses on the use of the Internet, venue and experience in using the Internet at a significant level of .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ.....	22
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต.....	27
ข้อมูลมหาวิทยาลัยบูรพา หน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสารสนเทศ.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต.....	57
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ.....	69
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ต่อเดือน คณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์.....	75
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผลการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	97
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	50
4-1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	55
4-2 จำนวน และร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามสถานที่การใช้งานบ่อยที่สุด.....	57
4-3 จำนวน และร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ที่เรียงลำดับอุปกรณ์ที่ท่านใช้.....	58
4-4 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Computer PC จำแนกตามช่วงเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด	59
4-5 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน Computer PC จำแนกตามวันเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	59
4-6 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน Computer PC จำแนกตามระยะเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	60
4-7 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน Computer PC จำแนกตามจุดประสงค์ในการใช้บ่อยที่สุด.....	60
4-8 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามช่วงเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	61
4-9 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามวันเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	61
4-10 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	62
4-11 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามจุดประสงค์ที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	62
4-12 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามช่วงเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	63
4-13 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามวันเวลาที่ ใช้บ่อยที่สุด.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-14 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด.....	64
4-15 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามจุดประสงค์ที่ใช้บ่อยที่สุด.....	64
4-16 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	65
4-17 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามวันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	65
4-18 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด.....	66
4-19 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามจุดประสงค์ที่ใช้บ่อยที่สุด	66
4-20 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามค่าใช้จ่ายบริการอินเทอร์เน็ต/บริการสารสนเทศต่อเดือนโดยประมาณ....	67
4-21 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาจำแนกตามระยะเวลาที่มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ.....	67
4-22 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ จำแนกตามการเข้าใช้ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา.....	68
4-23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรม และลำดับ พฤติกรรมสารสนเทศ ด้านการแสวงหาสารสนเทศ	70
4-24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรม และลำดับ พฤติกรรมสารสนเทศ ด้านการใช้สารสนเทศ.....	73
4-25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ พฤติกรรมสารสนเทศ	74
4-26 การเปรียบเทียบเพศกับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา	75
4-27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	75
4-28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรม สารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพากับอายุ.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-29 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา จำแนกตามอายุ.....	76
4-30 การเปรียบเทียบระดับการศึกษากับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา.....	77
4-31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี.....	77
4-32 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา กับชั้นปี.....	78
4-33 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา จำแนกตามชั้นปี.....	78
4-34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้	79
4-35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรม สารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพากับรายได้	79
4-36 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามรายได้	80
4-37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มคณะ.....	80
4-38 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา	81
4-39 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามกลุ่มคณะ.....	81
4-40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่าย	82
4-41 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา.....	82
4-42 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา จำแนกตามค่าใช้จ่าย.....	83
4-43 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ทำงาน.....	83
4-44 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-45 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามสถานที่การใช้งาน.....	84
4-46 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์.....	85
4-47 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย บูรพา.....	85
4-48 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามประสบการณ์ใช้งาน.....	86
4-49 สรุปการสมมติฐาน.....	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2-1 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหา สารสนเทศ และพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ.....	17
2-2 ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ	20
2-3 ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ	23
2-4 วิทยาลัยการศึกษา บางแสน (พ.ศ. 2498-2517)	33
2-5 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน (พ.ศ. 2517-2533)	34
2-6 มหาวิทยาลัยบูรพา (พ.ศ. 2533-ปัจจุบัน)	34
2-7 โครงสร้างการบริหารงานของสำนักคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยบูรพา.....	35
2-8 BUU NETWORK.....	36
2-9 ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา BUU MIS & BUU App.....	36
2-10 ระบบฐานข้อมูลหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย บูรพา (TQF)	37
2-11 ระบบสารสนเทศสำหรับนิสิต	38
2-12 การประเมินการเรียนการสอน.....	38
2-13 ระบบ One Stop Service.....	39
2-14 ระบบ e-Learning.....	39
2-15 ระบบสวัสดิการต่าง ๆ.....	40
2-16 จำนวนนิสิตทั้งหมดของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

อินเทอร์เน็ตมาจากคำเต็มว่า อินเทอร์เน็ตเวิร์ก (Internetwork) ส่วนใหญ่มักจะเรียกย่อ ๆ ว่าเน็ต อินเทอร์เน็ตหมายถึง ระบบเครือข่ายข้อมูลของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งโลกเข้าด้วยกัน เครือข่ายคอมพิวเตอร์เหล่านี้ประกอบด้วย เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิชาการ หน่วยงานสาธารณะ และหน่วยงานส่วนบุคคลนับล้านล้านเครือข่าย โดยมีการเชื่อมต่อกันทั้งแบบที่ใช้สายคือส่งสัญญาณมาทางสายสัญญาณ หรือ แบบไร้สายที่ส่งสัญญาณเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งสิ่งที่อยู่ในอินเทอร์เน็ตก็คือ แหล่งข้อมูลสารสนเทศอันมหาศาล รวมถึงบริการประเภทต่าง ๆ เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือ การฝากไฟล์ฝากข้อมูล

ปัจจุบันมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลายทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือรู้จักกันในชื่อ Thailand 4.0 ที่รัฐบาลให้การพัฒนานวัตกรรมใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตมาขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งหากหันมามองถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตในมุมมองของความบันเทิงจะพบว่า สื่อสังคมหรือมีเดียที่เกี่ยวข้องนั้นมีหลากหลายประเภท ถูกสร้างขึ้นเพื่อความบันเทิง ถูกสร้างขึ้นเพื่อการสื่อสารซึ่งกันและกัน ในหลาย ๆ รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นแอปพลิเคชันทีวี หนังสือพิมพ์ วิทยุ เฟซบุ๊ก ยูทูบ ไลน์ และอีกมากมาย ที่อาศัยหลักการพัฒนาให้มีการใช้งานได้ง่าย รวดเร็ว สะดวก รองรับการใช้งานบนทุกแพลตฟอร์ม บนอุปกรณ์โมบาย แท็บเล็ต และเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ทุกเวลาตลอด 24 ชั่วโมง หากมองอีกมุมในด้านของการศึกษาจะพบว่า การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษานั้น จะช่วยอำนวยความสะดวก รวดเร็ว และลดขั้นตอนในการขอรับบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา อินเทอร์เน็ตจึงมีความจำเป็นและเป็นที่ต้องการของนิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้บริการอย่างยิ่ง

เมื่อกลับมามองถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัยบูรพาจะพบว่า มีการสร้างระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลักของมหาวิทยาลัยขึ้นมาให้บริการแก่นิสิต บุคลากร คณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคคลทั่วไปที่สนใจ (วัตถุประสงค์ในการให้บริการสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา) รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลระบบสารสนเทศด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านวิชาการ และอื่น ๆ เพื่อให้บริการแก่ผู้รับบริการที่เกี่ยวข้อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และระบบ

สารสนเทศจึงถือว่าเป็นบริการที่สำคัญของมหาวิทยาลัย อำนวยความสะดวกในการใช้งาน และ
 ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นของนิสิต บุคลากร คณาจารย์ และผู้บริหารของมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม
 ก็ตามเมื่อเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนไป สื่อสังคมหรือมีเดียต่าง ๆ ถูกพัฒนาขึ้นมาให้ช่วยต่อการใช้งาน
 สร้างความบันเทิง ใช้สื่อสารระหว่างกันและกัน ผู้ใช้งานในมหาวิทยาลัยจึงมีทางเลือกมากขึ้น
 เลือกใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง หรือเล่นเกม มากกว่าที่จะใช้ในการเรียนการสอน ทำให้
 วัตถุประสงค์ประสงค์ของการให้บริการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย และส่งผลกระทบต่อ
 ให้ความเร็วในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยในภาพรวมมีความเร็วลดลง

งานวิจัยชิ้นนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสารสนเทศใน
 มหาวิทยาลัยบูรพาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิต เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของการใช้งาน
 อินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัย ศึกษารูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ตว่าใช้งานจากระบบเครือข่ายมือ
 ถือหรือระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย รวมถึงศึกษาประเภทของอุปกรณ์ที่นำมาใช้งานใน
 มหาวิทยาลัย โดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่นใดที่จะนำข้อมูลมาประกอบการให้อนุญาต หรือปิดกั้น
 การใช้งานอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามปัจจัย

ส่วนบุคคล และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
2. นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
3. นิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
4. นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
5. นิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
6. นิสิตที่เรียนกลุ่มคณะต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
7. นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
8. นิสิตที่ใช้สถานที่ต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน
9. นิสิตที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

1. ตัวแปรต้น: เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ กลุ่มคณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่
ประสบการณ์

2. ตัวแปรตาม: พฤติกรรมสารสนเทศ (การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ)

ด้านพื้นที่

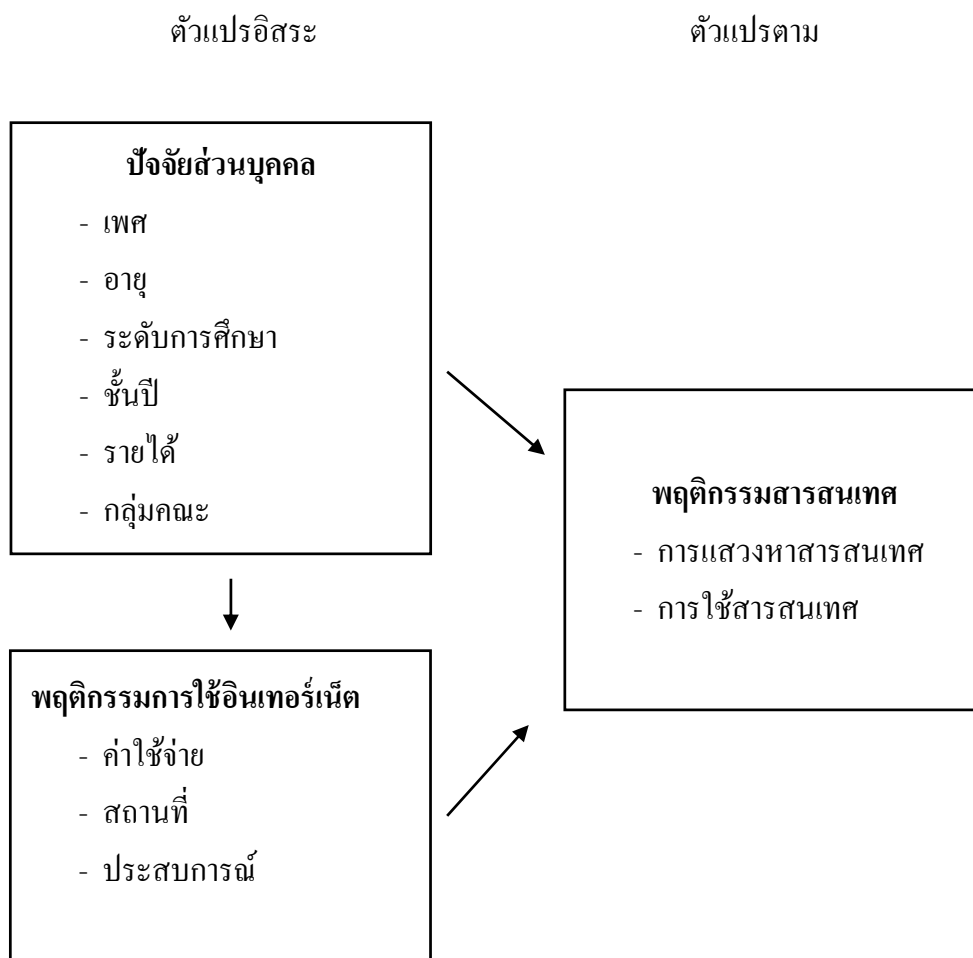
กลุ่มประชากร หมายถึง นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพา ในปีการศึกษา 2559 จำนวน
37,884 คน (สำนักทะเบียน มหาวิทยาลัยบูรพา 20 มกราคม พ.ศ. 2560)

ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย คือ เดือน มกราคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2560

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ กลุ่มคณะ
ค่าใช้จ่าย สถานที่ ประสบการณ์ เกี่ยวข้อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และแนวคิดทฤษฎี
พฤติกรรมสารสนเทศของ Wilson (2000) โดยสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกของสิ่งมีชีวิตเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าทั้งภายนอกและภายในเป็นการแสดงออกที่เห็นได้จากภายนอก

อินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบเครือข่ายข้อมูลของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิชาการ หน่วยงานสาธารณะ และหน่วยงานส่วนบุคคลนับล้านล้านเครือข่าย โดยมีการเชื่อมต่อกันทั้งแบบที่ใช้สายคือส่งสัญญาณมาทางสายสัญญาณ หรือแบบไร้สายที่ส่งสัญญาณคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เพื่อเชื่อมต่อ แหล่งข้อมูลสารสนเทศ และบริการประเภทต่าง ๆ

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือมีการประมวลหรือวิเคราะห์ผลสรุปด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความหมาย มีคุณค่าเพิ่มขึ้นและมีวัตถุประสงค์ในการใช้งาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สารสนเทศในการวิจัยนี้

ได้แก่ เว็บไซต์ เว็บไซต์บริการสารสนเทศต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ ระบบทะเบียนและสถิ
 นิสิต ระบบการประเมินการเรียนการสอน ระบบ One Stop Service บริการนิสิต ระบบ E-learning
 หรือระบบการบริหารจัดการเรียนการสอน กองกิจการนิสิต งานแนะแนวและจัดหางาน
 ทุนการศึกษา ประกันอุบัติเหตุ ทะเบียนราษฎร และบริการหอพัก ระบบสืบค้น/ ห้องสมุดออนไลน์
 BUU LIBRARY และระบบสารสนเทศอื่น ๆ

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการในการของนิสิตมหาวิทยาลัย
 บูรพา ที่แสดงออกเมื่อเข้าถึง หรือใช้เพื่อการเข้าถึงข้อมูลหรือสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยการใช้งานผ่าน
 ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่เข้าแหล่ง
 สารสนเทศต่าง ๆ โดยใช้ช่องทางในการเผยแพร่จากสื่อต่าง ๆ ซึ่งมี 2 องค์ประกอบ คือ การแสวงหา
 สารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ

การแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง ภาวะที่นิสิตรู้สึกว่าตัวเองมีความจำเป็นที่จะต้องใ
 การสารสนเทศ โดยมีความตระหนักว่าสารสนเทศที่ตัวเองมีอยู่คงไม่เพียงพอ และยังไม่ตรงกับ
 ความต้องการของตัวเองหรือสารสนเทศที่ตนมีอยู่ยังไม่ทันสมัยพอจึงต้องสืบค้นสารสนเทศ
 จากแหล่งอื่น

การใช้สารสนเทศ หมายถึง ผลลัพธ์ของการแสวงหาสารสนเทศ ในการวิจัยนี้ การใช้
 สารสนเทศหมายถึง ภาวะที่นิสิตสามารถรวบรวมค้นหาสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นคำตอบ หรือข้อมูล
 ที่ได้นั้นถูกนำมาตอบ โจทย์ของความสงสัยความอยากรู้ในการนำมาใช้แก้ปัญหา หรือใช้เป็น
 แนวทางในการตัดสินใจดำเนินการต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลสภาพความเป็นจริงของพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของนิสิต
 มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับ พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
 ที่มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการให้บริการอินเทอร์เน็ตและ
 สารสนเทศแก่นิสิตต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งขอนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์
 - 1.1 ความหมายของพฤติกรรม
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์
 - 1.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม
 - 1.4 ประเภทของพฤติกรรม
 - 1.5 สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์
 - 1.6 สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ
 - 2.1 ความหมายและทฤษฎีการรู้สารสนเทศ
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ
 - 2.3 ความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศ
 - 2.4 ตัวแบบด้านพฤติกรรมสารสนเทศ
 - 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ
 - 2.6 การใช้สารสนเทศ
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
 - 3.1 ความหมายและความสำคัญของอินเทอร์เน็ต
 - 3.2 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต
 - 3.3 รูปแบบการเชื่อมต่อของอินเทอร์เน็ต
4. ข้อมูลมหาวิทยาลัยบูรพา หน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสารสนเทศ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

พฤติกรรมเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งบุคคลแสดงออกโดยผู้อื่นอาจเห็นได้ เช่น การยืน การเดิน หรือผู้อื่นอาจเห็นได้ยากต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น การเต้นของหัวใจ พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกมานั้น มีผลมาจากการเลือกปฏิกิริยาตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดตาม

สถานการณ์นั้น ๆ พฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ จะมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติที่คอยผลักดันให้เกิดพฤติกรรมซึ่งแต่ละคนจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันออกไป เนื่องจากได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ไม่เท่ากัน มีการตีความสารที่รับมาไปคนละทิศคนละทางทำให้เกิดการเรียนรู้และการตั้งสมประสงค์ในเรื่องความรู้ที่ไม่เท่ากัน

นักจิตวิทยามักสนใจศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึภายในจิตใจของมนุษย์ เช่น ทัศนคติ นำไปสู่ พฤติกรรมของมนุษย์อย่างไร ซึ่งเมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ภายในจิตใจของมนุษย์ แล้ว สิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ พฤติกรรมของมนุษย์ ที่แสดงออกต่อผู้อื่น (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534)

ความหมายของพฤติกรรม

กันยา สุวรรณแสง (2547) พฤติกรรม หมายถึง กิริยา อากา ร บทบาท ลีลา ท่าที การประพฤติ ปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัส ทางใดทางหนึ่งของประสาทสัมผัสทั้งห้าซึ่งสามารถวัดได้ด้วย เครื่องมือ

บุญเกื้อ วัชรเสถียร (2543) พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของสัตว์ เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือสิ่งที่มากระตุ้น ซึ่งอาจจะเกิดในทันทีหรือเกิดขึ้นหลังจากถูกกระตุ้นมาแล้วระยะหนึ่ง

Wade and Tavris (1999, p. 245 อ้างถึงใน บุญทอง เจนเวชประเสริฐ, 2550) พฤติกรรม คือ การกระทำของคนเราที่สังเกตได้

Zimbardo and Gerrig (1999, p. 3 อ้างถึงใน บุญทอง เจนเวชประเสริฐ, 2550) พฤติกรรม เป็นการกระทำของบุคคลเพื่อปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

Lahey (2001, p. 5 อ้างถึงใน บุญทอง เจนเวชประเสริฐ, 2550) พฤติกรรมเป็นการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่สามารถสังเกตได้ พฤติกรรม คือ กิริยาของสิ่งมีชีวิตที่แสดงออกมาเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า อันเป็น ไปอย่าง เหมาะสมเพื่อการอยู่รอดของชีวิต ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

Zimbardo and Gerrig (n.d. อ้างถึงใน อารยา มะเชื้อเทศ, 2550, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม (Behavior) ไว้ว่า เป็นผลจากการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสถานการณ์ต่าง ๆ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 อ้างถึงใน วลัยพร สกุลทอง, 2551, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง กิริยา อากา ร บทบาท ลีลา ท่าทาง การประพฤติปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่งใน 5 ทวาร คือ โสตสัมผัส จักขุสัมผัส ชิวหาสัมผัส ฆานสัมผัส และทางผิวหนังหรือมึะนั้นก็สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือ

ไพบูลย์ เทวรักษ์ (2537 อ้างถึงใน วลัยพร สกุลทอง, 2551, หน้า 10) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ การแสดงอาการ หรือ อากัปกิริยาของอินทรีย์ (Organism) ทั้งในส่วนที่เข้าของ พฤติกรรม เองเท่านั้นที่รู้ได้ และในส่วนที่บุคคลอื่นอยู่ในวิสัยที่จะรู้ได้

ชูดา จิตพิทักษ์ (2525 อ้างถึงใน จิตินัน งามสงวน, 2549, หน้า 25) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลทั้งที่เป็นการแสดงปรากฏออกมาภายนอกและสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ ของบุคคล ซึ่งไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง เช่น ค่านิยมที่ยึดถือเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่าง ๆ ทัศนคติที่เขามีต่อสิ่งต่าง ๆ ความคิดเห็นความเชื่อ ทัศนคติที่เชื่อถือเป็นบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ๆ

องค์ประกอบของพฤติกรรม

Cronbach (1963, pp. 68-70) ได้อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นจาก องค์ประกอบทั้ง 7 ประการ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรมคนเรามีพฤติกรรมเกิดขึ้นก็เพราะต้องการตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือต้องการทำตาม วัตถุประสงค์ที่ตนได้ตั้งไว้ คนเรายังมีความต้องการหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะเลือก สอนตอบสนองความต้องการที่รีบด่วนก่อนความต้องการอื่น ๆ

2. ความพร้อม (Readiness) สภาวะที่บุคคลพร้อมด้วยประการทั้งปวงที่จะกระทำสิ่งใด สิ่งหนึ่ง ได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ในการเรียนรู้ความพร้อม หมายถึง สภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ถึงระดับที่จะ ปฏิบัติงานได้บวกกับความรู้พื้นฐาน

3. สถานการณ์ (Situation) แต่ละคนมักจะประกอบพฤติกรรมที่ตนเองต้องการเมื่อมี โอกาสหรือ สถานการณ์นั้น ๆ เหมาะสมสำหรับการประกอบพฤติกรรม

4. การแปลความหมาย (Interpretation) แม้จะมีโอกาสในการประกอบพฤติกรรมแล้ว คนเราก็มักจะประเมินสถานการณ์ หรือคิดพิจารณาก่อนที่จะทำพฤติกรรมนั้น ๆ ลงไป เพื่อให้ พฤติกรรมนั้นมีความเสี่ยงน้อยที่สุด และสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของเขาได้มากที่สุด

5. การตอบสนอง (Respond) หลังจากได้แปลความหมาย หรือได้ประเมินสถานการณ์ แล้ว พฤติกรรมก็จะถูกกระทำตามวิธีการที่ได้เลือกในขั้นตอนของการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับ (Consequence) เมื่อประกอบพฤติกรรมไปแล้วผลที่ได้จากการกระทำ นั้น ๆ อาจจะตรงกับความต้องการ หรืออาจจะไม่ตรงกับความต้องการที่ตนเองได้คาดหวังไว้

7. ปฏิกิริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to threat) เมื่อคนเราไม่สามารถตอบสนอง ความต้องการของตนเองได้ก็จะประสบกับความผิดหวัง ซึ่งเมื่อเกิดความผิดหวังแล้วคน ๆ นั้น ก็อาจจะกลับไปแปลความหมายใหม่ เพื่อที่จะหาวิธีที่จะสนองความต้องการของตนเองใหม่จาก แนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมมนุษย์นั้นจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน ได้แก่

เป้าหมาย ความพร้อม สถานการณ์ การแปลความหมาย การตอบสนอง ผลลัพธ์ที่ตามมา และ ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นทั้งสิ้น นับว่าเป็น เงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์นั่นเอง

ประเภทของพฤติกรรม

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2542, หน้า 2-5) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นใน ลักษณะต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. พิจารณาจากพฤติกรรมที่ปรากฏด้วยการสังเกตพฤติกรรมภายนอก (Overt) คือ พฤติกรรมที่ปรากฏเห็นได้อย่างชัดเจนและพฤติกรรมภายใน (Covert) คือ พฤติกรรมที่ไม่ปรากฏให้ สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

2. พิจารณาจากแหล่งที่เกิดพฤติกรรม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในร่างกายเมื่อบุคคลมี วุฒิภาวะเป็นพฤติกรรมความพร้อมที่เกิดขึ้น โดยมีธรรมชาติเป็นตัวกำหนดให้ไปไปตามเผ่าพันธุ์ และวงจรชีวิต และพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยมีสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกระตุ้น เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เนื่องจากประสบการณ์ซึ่ง ก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น

3. พิจารณาจากภาวะทางจิตของบุคคล พฤติกรรมที่กระทำโดยรู้ตัว (Conscious) เป็น พฤติกรรมที่อยู่ในระดับจิตสำนึก และพฤติกรรมที่กระทำโดยไม่รู้ตัว (Unconscious) เป็นพฤติกรรม ที่อยู่ในระดับจิตไร้สำนึก หรือจิตใต้สำนึก หรือเรียกอีกอย่างว่า พฤติกรรมที่ขาดสติสัมปชัญญะ

4. พิจารณาจากแหล่งพฤติกรรมการแสดงออกของอินทรีย์พฤติกรรมทางกายภาพ (Physiological activities) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกโดยใช้อวัยวะของร่างกายอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายด้วยแขนหรือขา การปรับเปลี่ยนอิริยาบถของร่างกาย การพยักหน้า การโคลงตัว เป็นต้น และพฤติกรรมทางจิตใจ (Psychological activities) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ใน ระดับความคิดความเข้าใจ หรือเกิดอารมณ์ เป็นต้น

5. พิจารณาจากการทำงานของระบบประสาท พฤติกรรมที่ควบคุมได้ (Voluntary) เป็น พฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุม และการสั่งการด้วยสมอง จึงสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามที่ ต้องการ และพฤติกรรมที่ควบคุมไม่ได้ (Involuntary) เป็นพฤติกรรมการทำงานของระบบร่างกายที่ เป็นไปโดยอัตโนมัติ เช่น กิริยา สะท้อน สัญชาตญาณ และการทำงานของระบบอวัยวะภายใน เป็นต้น

จากแนวคิดข้างต้นชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมของมนุษย์แบ่งออกได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ พฤติกรรมที่เกิดจากภาวะทางกาย และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสภาวะทางจิตใจ ซึ่งมีทั้งประเภทที่ รู้ตัวและไม่รู้ตัว แบ่ง ออกเป็นที่ควบคุมได้ และแบบที่ไม่สามารถควบคุมได้

สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์

ชุกา จิตพิทักษ์ (2525, หน้า 59-66) ได้อธิบายว่าสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์มี

2 ประเภท คือ

1. ลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์แต่ละคน ประกอบด้วย

1.1 ความเชื่อ หมายถึง การที่บุคคลคิดว่าการกระทำบางอย่างหรือปรากฏการณ์บางอย่าง หรือสิ่งของบางอย่าง หรือคุณสมบัติของสิ่งของ หรือของบุคคลบางอย่างมีอยู่จริง หรือเกิดขึ้นจริง ๆ กล่าวโดยสรุปคือ การที่บุคคลหนึ่งคิดถึงอาจจะดีในแง่ข้อเท็จจริงได้แต่ถ้าเขาคิดว่าความจริงเป็นเช่นนั้นแล้วนั่นคือความเชื่อของเขา

1.2 ค่านิยม หมายถึง แนวความคิดทั้งที่เห็น ได้อย่างชัดเจน และไม่เด่นชัดซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับว่าจะอะไรเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งเป็นความคิดที่มีอิทธิพลให้บุคคลเลือกกระทำการอันใดอันหนึ่งที่มีอยู่หลายวิธี หรือเลือกเป้าหมายอันใดอันหนึ่งจากหลาย ๆ อันที่มีอยู่

1.3 ทักษะหรือเจตคติ หมายถึง ทักษะคิดเป็นแนวโน้มน้อมหรือขั้นเตรียมพร้อมของพฤติกรรม นักจิตวิทยาบางท่านเรียกว่า ทักษะคิดเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าทางจิตใจ ซึ่งคล้ายกับการตอบสนองทางร่างกายต่างกันแต่อย่างไม่ได้ออกกำลังกายเท่านั้น (จิตยา สุวรรณษา, 2517, หน้า 223) ทักษะคิดแม้จะเป็นผู้กำหนดทิศทางของพฤติกรรม แต่ทักษะคิดมิได้กำหนดเวลาที่ควรแสดงพฤติกรรม ทั้งยังมีได้กำหนดว่าควรแสดงพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด สิ่งที่กำหนดเวลาและปริมาณของพฤติกรรมนั้น เรียกว่าแรงจูงใจ ดังนั้นทักษะคิดจึงเป็นผู้วางแนวหรือทิศทางให้แรงจูงใจและแรงจูงใจเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมอีกทอดหนึ่ง

1.4 บุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่บอกว่าบุคคลจะปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์หนึ่ง ๆ การอธิบายว่าบุคลิกภาพได้มาอย่างไรนั้นจะต้องอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาหรือทฤษฎีการเรียนรู้ มาอธิบายหลักของทฤษฎีนี้บ่งว่าคนหรือสัตว์ก็ตามถ้าพฤติกรรมใดนำมาซึ่งรางวัล สัตว์หรือคนสถานการณ์หนึ่ง ๆ การอธิบายว่าบุคลิกภาพได้มาได้อย่างไรนั้น จะมีแนวโน้มน้อมที่จะมีพฤติกรรมแบบนั้นเมื่อมีโอกาส แต่ถ้าพฤติกรรมใดนำมาซึ่งการลงโทษ สัตว์หรือคนนั้นจะมีแนวโน้มน้อมที่จะไม่ทำเช่นนั้นอีก

2. กระบวนการอื่น ๆ ทางสังคมซึ่งไม่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์ สามารถแบ่งเป็น ประเด็นได้ ดังนี้

2.1 สิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (Stimulus object) และความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (Strength of stimulus object) พฤติกรรมจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมนั้นเป็นอะไรก็ได้ เช่น อาหาร เสียงระเบิด คำนิทา ฯลฯ

2.2 สถานการณ์ (Situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคล และไม่ใช่มบุคคล ซึ่งอยู่ในสภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม

จากแนวคิดเรื่องพฤติกรรมข้างต้น ทำให้ทราบว่าพฤติกรรม จะมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติที่คอยผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งในแต่ละบุคคลจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันออกไป สืบเนื่อง มาจากการได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ไม่เท่ากัน รวมถึงการตีความหมายของสารที่ได้รับ มาไปคนละทิศคนละทางอีกด้วย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ มีประโยชน์ในการทำให้ บุคคลมีความรู้ นำความรู้ที่ได้มาสร้างทัศนคติ สุดท้ายจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของบุคคล สามารถนำแนวคิดที่ได้มาเป็นอ้างอิงในการสรุปผลการศึกษาในด้านแนวโน้มการเกิด พฤติกรรมของบุคคลว่าต้องอาศัย ปัจจัยในด้านใดบ้างที่มีส่วนให้แต่ละบุคคลมีแนวโน้มการเกิด พฤติกรรมจากการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ จึงมีพฤติกรรมการแสดงออกที่แตกต่างกัน

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

1. พันธุกรรม คือ สิ่งที่ได้รับถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และสิ่งที่ถ่ายทอดส่งต่อ จากรุ่นหนึ่ง ไปยังอีกรุ่นหนึ่ง พันธุกรรมจะถูกควบคุมโดยหน่วยควบคุมลักษณะที่เรียกว่ายีน ยีนจะมีอยู่เป็นจำนวนมาก ในเซลล์ทุกเซลล์และจัดเรียงตัวเป็นแถวเป็นกลุ่มจับตัวเป็นเส้นยาว เรียกว่า โครโมโซมลักษณะที่แสดงออก และถูกถ่ายทอดไปยังรุ่นต่อไป แบ่งเป็นประเภทคือ ลักษณะทางคุณภาพ และลักษณะทางปริมาณลักษณะทางคุณภาพเป็นลักษณะที่ควบคุมโดย ยีนน้อยคู่ เช่น ลักษณะสีของขนลักษณะมีเขาหรือไม่มีเขา และลักษณะผิดปกติที่ถ่ายทอดทาง พันธุกรรมลักษณะทางปริมาณ เป็นลักษณะที่ควบคุมโดยยีนหลายคู่ ส่วนใหญ่เป็นลักษณะที่สำคัญ ทางเศรษฐกิจ เช่น ส่วนประกอบในน้ำมันลักษณะปรากฏถูกกำหนดโดยอิทธิพลร่วมระหว่าง พันธุกรรมและสภาพแวดล้อม

2. สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้บุคคลแสดงออก ได้ตอบในลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ได้แก่

2.1 สิ่งแวดล้อมทางบ้าน เช่น การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของ ครอบครัว บรรยากาศภายในบ้าน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมาก

2.2 สิ่งแวดล้อมทางสถาบัน อันได้แก่ อาจารย์ เพื่อน สภาพบรรยากาศภายใน โรงเรียน

2.3 สิ่งแวดล้อมทางชุมชน ได้แก่ ขนบธรรมเนียม สื่อสารมวลชนต่าง ๆ ก็ล้วน แล้วแต่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

2.4 วัฒนธรรม คนที่อยู่ในชั้นของสังคมที่แตกต่างกันมีพื้นฐานทางสังคมที่ แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมต่างกัน เพศ อายุ ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ

2.5 ภูมิประเทศ มีอิทธิพลโน้มนำให้ลักษณะนิสัยใจคอและพฤติกรรมต่างกัน การจงใจให้เกิดพฤติกรรม พฤติกรรมเป็นผลมาจากมนุษย์แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือ แรงจูงใจ พฤติกรรม บางอย่างมีแรงจูงใจหลายอย่างรวมกัน ซึ่งปัจจัยในการจงใจให้เกิด ได้แก่

2.5.1 แรงจูงใจทางกาย เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิวความกระหาย

2.5.2 แรงจูงใจทางสังคม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการเรียนรู้ อาจแบ่งออกได้หลายอย่างดังนี้

2.5.2.1 แสดงความต้องการทางสังคมที่คล้อยตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน

2.5.2.2 ความต้องการอย่างเดียวกันอาจทำให้คนเรามีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน เช่น เมื่อต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม บางคนเข้าห้องสมุดในขณะที่บางคนค้นคว้าจาก อินเทอร์เน็ต

2.5.2.3 พฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจเนื่องมาจาก ความต้องการที่แตกต่างกันได้ เช่น บางคนชอบใช้อินเทอร์เน็ต เพราะต้องการหาความรู้ ในขณะที่บางคนต้องการความบันเทิง

2.5.2.4 พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจสนองความต้องการได้มากกว่าหนึ่งอย่างในเวลาเดียวกัน เช่น นักเรียนที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะต้องการข่าวสารข้อมูล และความเพลิดเพลินอย่างไรก็ตาม สำหรับเด็กและเยาวชนยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอีกคือเพื่อน ถือได้ว่าเป็นอิทธิพลที่สำคัญที่สุดของเด็กและเยาวชน เพราะเด็กและเยาวชนเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน สังคมของวัยรุ่นส่วนใหญ่ จึงเป็นสังคมของเพื่อน โดยอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน (นฤมล เปรมปราโมทย์, 2555)

สรุป

จากคำนิยามดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง กิริยา อากา ร บทบาท ลีลา ท่าทาง การประพฤติปฏิบัติ การกระทำที่แสดงปรากฏออกมาภายนอกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า ทั้งในส่วนที่เจ้าของพฤติกรรมเองรู้ได้และในส่วนที่บุคคลอื่นจะรู้ได้

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ

ความหมายของสารสนเทศ

กฤติกา วิชาธร (2553) กล่าวว่าสารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือมี การประมวลหรือวิเคราะห์ผลสรุปด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความหมาย มีคุณค่าเพิ่มขึ้นและมีวัตถุประสงค์ในการใช้งาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น การเก็บข้อมูล การขายรายวันแล้วนำการประมวลผล เพื่อหาว่าสินค้าใดมียอดขาย สูงที่สุด เพื่อจัดทำแผนการขายในเดือนต่อไป เป็นต้น ซึ่งสารสนเทศมีประโยชน์ คือ

1. ให้ความรู้
2. ทำให้เกิดความคิดและความเข้าใจ
3. ทำให้เห็นสภาพปัญหา สภาพการเปลี่ยนแปลงว่าก้าวหน้าหรือตกต่ำ
4. สามารถประเมินค่าได้

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือมีการประมวลหรือวิเคราะห์ผลสรุปด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความหมายมีคุณค่าเพิ่มขึ้นและมีวัตถุประสงค์ในการใช้งาน (ไพโรจน์ คชชา, 2542)

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ความรู้หรือข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้รับการประมวลแล้วและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (มนตรี ดวงจิโน, 2546)

แหล่งที่มาของข้อมูลสารสนเทศ

1. ข้อมูลภายใน หมายถึง ข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในองค์กรนั้น ได้แก่ ข้อมูล การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลงานบุคลากร ข้อมูลงานกิจการนักเรียน
2. ข้อมูลภายนอก หมายถึง ข้อมูลที่เกิดขึ้นนอกองค์กร ข้อมูลหน่วยงานอื่น ๆ ประโยชน์ของสารสนเทศ

1. ให้ความรู้ทำให้เกิดความคิดและความเข้าใจ
2. ใช้ในการวางแผนการบริหารงาน
3. ใช้ประกอบการตัดสินใจ
4. ใช้ในการควบคุมสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
5. เพื่อให้การบริหารงานมีระบบ ลดความซ้ำซ้อน

แนวทางในการจัดทำระบบสารสนเทศ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การตรวจสอบข้อมูล
3. การประมวลผล
4. การจัดเก็บข้อมูล
5. การวิเคราะห์
6. การนำไปใช้

ในปัจจุบันสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม หรือแม้แต่การเมืองการปกครอง ที่สารสนเทศเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะเรียกยุคนี้ว่าเป็นยุคสังคมสารสนเทศหรือ Information Age Society ที่ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าและพัฒนาประเทศ

ซึ่งมีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นพลังขับเคลื่อนหรือปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งทุกศาสตร์ทุกวงการล้วนนำสารสนเทศเข้าไปใช้ประโยชน์หรือใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ จากคำกล่าวที่ว่า Information is Power หรือสารสนเทศคือ อำนาจสามารถชี้วัดได้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรได้ โดยสารสนเทศนั้นก่อให้เกิดแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น หากบุคลากรในองค์กรรู้จักใช้สารสนเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน พัฒนางานที่กำลังกระทำอยู่ ก็จะเป็นการช่วยพัฒนาองค์กรในทางอ้อม ทั้งนี้เพราะสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างกว้าง ๆ คือ ประเทศญี่ปุ่นซึ่งประเทศที่เป็นตัวอย่างในการใช้หรือบริโภคสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ดีที่สุดในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และเศรษฐกิจ มากที่สุดในเอเชีย ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จและพัฒนาให้ประเทศญี่ปุ่นอยู่ในระดับชั้นนำของโลกได้นั้นเป็นเพราะว่าประเทศญี่ปุ่นเห็นความสำคัญของสารสนเทศ มีการเรียนรู้การใช้สารสนเทศได้เป็นอย่างดี สังคมในปัจจุบันมีลักษณะเป็นสังคมข่าวสารที่มีการพัฒนาประเทศทุกด้านอย่างกว้างขวาง มีการค้นคว้า การวิจัย การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ขึ้นมา ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และวิทยาการต่าง ๆ ที่ล้วนต้องการสารสนเทศมากขึ้น และทำให้ปริมาณสารสนเทศมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ใช้หรือผู้บริโภคสารสนเทศ อย่างมากในการที่จะเข้าตัวสารสนเทศได้ตามที่ต้องการ

การเรียนรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคคลในการตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และนำสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนร่วม

ในยุคสมัยที่ทุกคนสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างไร้ขีดจำกัด การเรียนรู้สารสนเทศในแต่ละคนแต่ละพื้นที่จึงเป็นสิ่งจำเป็น และยิ่งมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นกับการเปลี่ยนของเทคโนโลยีในสังคมสารสนเทศได้มีนักสารสนเทศศึกษาและเล็งเห็นความสำคัญของการรู้สารสนเทศ โดยสรุปถึงความสำคัญของการรู้สารสนเทศในแง่มุมที่น่าสนใจ ดังนี้

1. เป็นการแสวงหาสารสนเทศตามความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้รับรู้โอกาสในการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศและแยกแยะแหล่งสารสนเทศได้
3. ได้วิเคราะห์และเลือกใช้สารสนเทศจากเครื่องมือสืบค้นสารสนเทศ เช่น จากคอมพิวเตอร์ และจากเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ๆ
4. มีความสะดวกต่อการใช้มวลชนที่หลากหลายที่เหมาะสมที่สุด
5. มีความระมัดระวังต่อการใช้สารสนเทศทั้งที่เชื่อถือได้และเชื่อถือไม่ได้
6. สามารถถ่ายทอดสารสนเทศที่รู้ให้ผู้อื่นทราบได้

การรู้สารสนเทศมีบทบาทและความสำคัญต่อการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา เนื่องจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ต่างตระหนักถึงความสำคัญของการรู้สารสนเทศว่าเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพราะการรู้สารสนเทศทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งเป็นกลไกนำไปให้บุคคลมีการพัฒนาคุณภาพของตนอยู่เสมอ และหากประเทศใดประชาชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถือว่าทรัพยากรมนุษย์ของประเทศนั้นย่อมมีคุณภาพดีกว่าประเทศอื่น ๆ และการรู้สารสนเทศยังเป็นวิธแห่งการมีอำนาจของบุคคลในสังคมสารสนเทศอีกด้วย ดังนั้นประชากรที่เป็นผู้รู้สารสนเทศจึงถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดของประเทศในยุคนี้

การรู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการสร้างสังคมสารสนเทศและสังคมความรู้ เป็นทักษะชีวิตที่จำเป็นในสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของมนุษย์เอาไว้ 4 ประการ คือ

1. Learn to know เรียนเพื่อให้มีความรู้และมีวิธีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ วิธีการเรียนรู้ที่ได้มาไปต่อยอด แสวงหาหรือผลิตสร้างความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นได้เรื่อย ๆ

2. Learn to do เรียนเพื่อที่จะทำเป็น หรือใช้ความรู้ไปประกอบอาชีพและสร้างประโยชน์แก่สังคม

3. Learn to live with the others เรียนเพื่อดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

4. Learn to be เรียนเพื่อที่จะเป็นผู้ที่รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ สามารถพัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพหรือพัฒนาตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จะเห็นได้ว่า ใน 4 เป็นเป้าหมายการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปถึงการพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรม แบบที่ 3 และ 4 เป็นการเรียนรู้เพื่อการมีจริยธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและในการพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพื่อสร้างลักษณะนิสัยทางจริยธรรมเพื่อความเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคม คือ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ (กฤติกา วิชาธร, 2553)

ทฤษฎีการรู้สารสนเทศ

Doyle (1992) ได้ระบุคุณสมบัติของผู้รู้สารสนเทศจากผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. รู้ว่าสารสนเทศที่ถูกต้องสมบูรณ์มีความสำคัญต่อการตัดสินใจที่ชาญฉลาด
2. รู้ความต้องการสารสนเทศของตนเอง
3. สามารถตั้งคำถามจากความต้องการสารสนเทศนั้นได้
4. สามารถระบุแหล่งสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์

5. พัฒนากลยุทธ์การค้นหาที่ประสบความสำเร็จ
6. เข้าถึงแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งจากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่น ๆ
7. ประเมินสารสนเทศ
8. จัดระบบสารสนเทศเพื่อนำไปใช้
9. บูรณาการสารสนเทศใหม่ เข้ากับองค์ความรู้เดิม
10. ใช้สารสนเทศในการคิด เชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และการแก้ปัญหา ความข้างต้นมีนัย
เกี่ยวพันเชื่อมโยงกับ ความสามารถและทักษะอื่น ๆ ที่นับเป็นทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21
ได้แก่

- 10.1 การรู้หนังสือ (Print literacy)
- 10.2 ทักษะการใช้ห้องสมุด (Library skill)
- 10.3 ทักษะทางคอมพิวเตอร์ (Computer literacy)
- 10.4 ทักษะเครือข่ายสารสนเทศ (Network literacy)
- 10.5 การรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy)
- 10.6 การรู้สื่อประเภทภาพ (Visual literacy)
- 10.7 การรู้วัฒนธรรม (Cultural literacy)
- 10.8 ทักษะในการคิดเชิง วิเคราะห์วิจารณ์ (Critical thinking skill)
- 10.9 ทักษะการแก้ปัญหา (Problem-solving skill)

ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ

พฤติกรรมสารสนเทศ (Information behaviour) หมายถึงพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล
หนึ่ง ซึ่งเชื่อมโยงบุคคลผู้นั้น ให้เข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ โดยใช้ช่องทางในการเผยแพร่จาก
สื่อต่าง ๆ เช่น การดูรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ทั้งนี้ไม่มีเจตนาจะรับสารสนเทศจากรายการนั้น
เป็นต้น (Wilson, 2000, p. 50) ดังนั้น พฤติกรรมสารสนเทศจึงเป็นคำที่มีความหมายกว้างและเป็น
การมองกิจกรรมของมนุษย์ในระดับมหภาคโดยครอบคลุมกิจกรรมสำคัญ 2 กิจกรรม คือ การค้นหา
สารสนเทศที่ต้องการ ด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม และการใช้สารสนเทศหรือการส่งต่อสารสนเทศนั้น ๆ
ไปยังผู้อื่นต่อไป แนวคิดเรื่อง “พฤติกรรมสารสนเทศ” นั้นเริ่มกล่าวถึงใน ค.ศ. 1948 เมื่อมีการนำเสนอ
ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักวิทยาศาสตร์และนักเทคโนโลยีในการแสวงหาและใช้สารสนเทศ
จากมุมมองของสถาบันบริการสารสนเทศและผู้ให้บริการสารสนเทศ แม้ว่าการในระยะแรก
อาจยังไม่มีการใช้ศัพท์คำนี้ แต่นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มของความสนใจศึกษาด้านดังกล่าว นับแต่นั้น
เป็นต้นมา มีการศึกษาและวิจัยวิธีและลักษณะการค้นหาและการใช้สารสนเทศของผู้ใช้จำนวนมาก
โดยในระยะแรก มุ่งเน้นผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักเคมี เป็นต้น เพื่อหาแนวทางในการ
จัดบริการด้านต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้มากที่สุด ในระยะหลังมีการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

อย่างแพร่หลายขึ้น และนำแนวคิดและทฤษฎีของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา และนิเทศศาสตร์ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย Wilson (2000) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมอันเกิดจากความต้องการสารสนเทศของบุคคล โดยมีฐานแนวคิดที่ว่า ความต้องการสารสนเทศของแต่ละบุคคลนั้นนำไปสู่พฤติกรรมต่างกันหรืออีกนัยหนึ่งเขาไม่เห็นด้วยกับนักวิจัยด้านสารสนเทศศาสตร์จำนวนหนึ่งที่ว่า ผู้มีความต้องการสารสนเทศต้องแสวงหาสารสนเทศเสมอในทางกลับกัน เขาเชื่อว่าความต้องการสารสนเทศ ไม่จำเป็นต้องทำให้ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศเสมอไป เพราะอาจเกิดภาวะที่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค อันทำให้ไม่สามารถแสวงหาสารสนเทศที่สนองตอบความต้องการสารสนเทศของตนได้ เช่น ภาวะด้านจิตใจ ภาวะแวดล้อม เป็นต้น

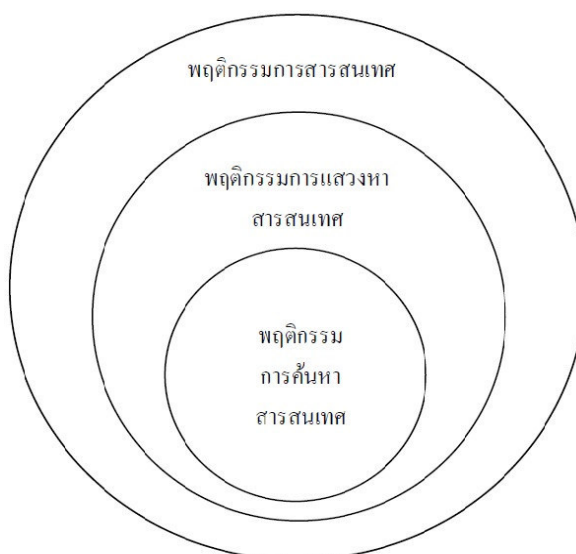
สรุป

พฤติกรรมสารสนเทศ คือ พฤติกรรมโดยรวมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องหรือเข้าถึงแหล่งและช่องทางการสื่อสารทุกรูปแบบที่เชื่อมโยงถึงสื่อสารสนเทศต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

Wilson (1999) เป็นอดีตศาสตราจารย์ด้านสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซฟฟิลด์ ประเทศอังกฤษ ซึ่งสนใจด้านพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศและการศึกษา ผู้ใช้สารสนเทศและได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพจำนวนมากโดยงานวิจัยล้วนมีผู้ใช้เป็นศูนย์กลางและเน้นกระบวนการในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศในด้านต่าง ๆ เช่น นักศึกษาและการใช้ห้องสมุด การแสวงหาสารสนเทศด้านสุขภาพ เป็นต้น

ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศจึงไม่สามารถจะเพียงเฉพาะที่ผู้ใช้หรือผู้แสวงหาสารสนเทศมีปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ในขณะที่แสวงหาสารสนเทศเท่านั้น แต่จำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้นับแต่เมื่อเกิดความต้องการสารสนเทศ นั่นคือ การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศนั้นไม่ควรเน้นเฉพาะจากแง่มุมของระบบ แต่ควรหันมาสู่การศึกษาที่มีผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง 2 ความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 2-1 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการค้นหาสารสนเทศ (Wilson, 1999, p. 263)

Wilson (1999) นำเสนอตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการค้นหาสารสนเทศ โดยถือว่าพฤติกรรมสารสนเทศกว้างและครอบคลุมทั้งพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมกรรมการค้นหาสารสนเทศ ขณะที่พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศก็กว้างกว่าและครอบคลุมพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศอีกทอดหนึ่ง ดังนั้น การศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้ได้อย่างดีนั้นจำเป็นต้องเข้าใจประเด็นหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องด้วย นั่นคือพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศและ พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศโดยลำดับการที่มุ่งศึกษาเฉพาะขั้นตอนหรือกระบวนการค้นหาสารสนเทศแต่เพียงอย่างเดียวทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และยังสามารถทำให้เกิดการสรุปผลที่ไม่ถูกต้องด้วย พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ พฤติกรรมการสารสนเทศ Wilson (1999) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information-seeking behavior) คือ การแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลมาจากความต้องการใดต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ในระหว่างแสวงหาสารสนเทศบุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น เวิลด์ไวด์เว็บ เป็นต้น (Wilson, 2000, p. 50)

2. พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ (Information search behaviour) เป็นพฤติกรรมระดับจุลภาคที่ผู้ค้นปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นในระดับปฏิบัติ อาทิ การใช้เมาส์ หรือ ในระดับการใช้ความคิด สติปัญญาและความรู้ เช่น การใช้ตรรกะบูลเลียน หรือการตัดสินใจเลือกว่าหนังสือพบ 2 เล่มนั้น เล่มใดมีประโยชน์มากกว่า หรือการพิจารณาว่าสารสนเทศที่ค้นหาได้นั้นตรงกับความต้องการของตนหรือไม่อย่างไร (Wilson, 2000, p. 50)

ตัวแบบด้านพฤติกรรมสารสนเทศ

Wilson (1999) จากการศึกษาและวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต Wilson ได้พัฒนาและปรับปรุงตัวแบบที่ใช้อธิบายพฤติกรรมสารสนเทศขึ้น ตัวแบบแรกของเขา นั้นมีชื่อเรียกว่า “ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ” และต่อมา Wilson ได้ศึกษาวิจัยเพิ่มเติม และปรับปรุงตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศโดยลำดับจนได้ตัวแบบที่สอง ซึ่งเรียกว่า “ตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศ”

1. ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ Wilson เสนอตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศใน ค.ศ. 1981 ตัวแบบนี้มีพื้นฐานจากผลการศึกษาวินิจฉัยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนับแต่ช่วงหลังสงครามครั้งที่สอง ในประเทศตะวันตกและการศึกษาวินิจฉัยของ Wilson เอง ส่วนใหญ่ผู้ใช้ที่ศึกษาเป็นกลุ่มนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัยในสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย และแหล่งสารสนเทศสำคัญได้แก่ห้องสมุดนั่นเอง ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของ Wilson มีแนวคิดสำคัญดังนี้

1.1 พฤติกรรมสารสนเทศครอบคลุมพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง 2 ด้าน คือ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

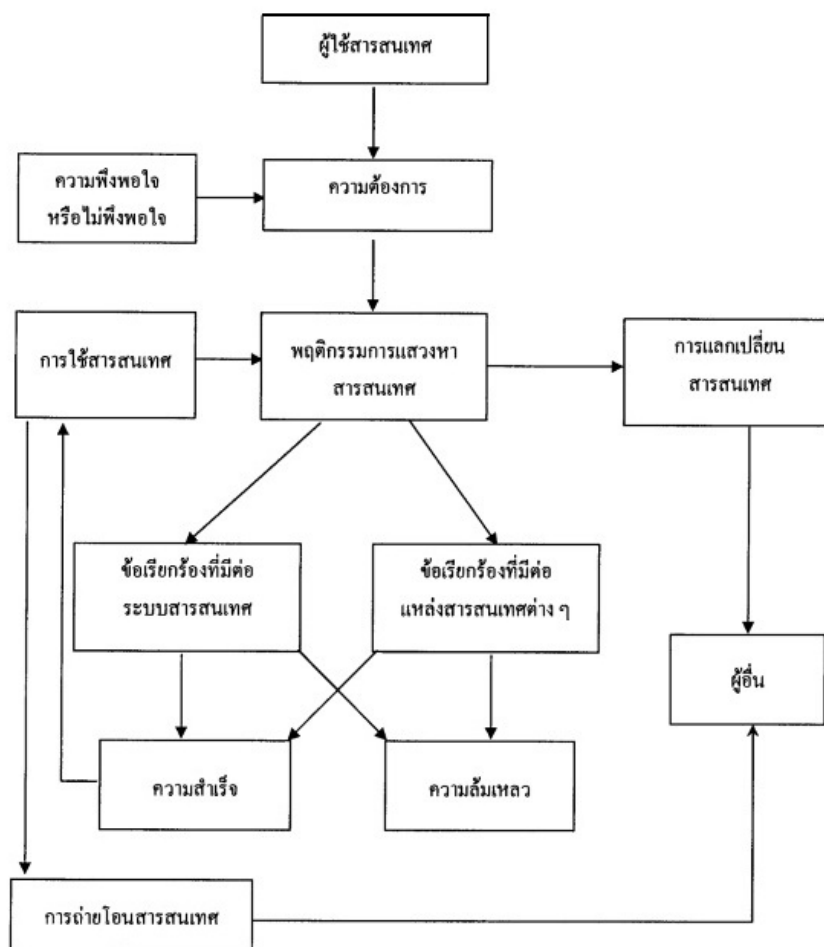
1.2 พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้นั้นมีจุดผลักดันมาจากความต้องการสารสนเทศ (Information need) ซึ่งในตัวแบบเรียกอย่างย่อว่า “ความต้องการ ”

1.3 เมื่อเกิดความต้องการ ผู้ใช้จึงต้องแสวงหาสารสนเทศ โดยใช้ระบบหรือบริการสารสนเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นระบบอย่างเป็นทางการหรือแหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นทางการ

1.4 ในกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ นอกจากระบบหรือบริการสารสนเทศแล้ว ผู้ใช้ หรือผู้แสวงหาสารสนเทศยังอาจได้สารสนเทศด้วยการแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น (Information exchange) และยังสามารถส่งหรือถ่ายโอนสารสนเทศที่ได้ไปให้ผู้อื่นด้วยเช่นกัน (Information transfer)

1.5 ผลที่ได้จากการแสวงหาสารสนเทศจากระบบหรือบริการสารสนเทศอาจเป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว นั่นคือ สามารถหาสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของตนหรือหาไม่พบ หากหาไม่พบ อาจต้องย้อนกลับไปค้นหาสารสนเทศอีกครั้ง

1.6 หลังจากนั้นเมื่อได้สารสนเทศแล้ว จะนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะป็นสารสนเทศที่ได้จากระบบบริการ หรือแหล่งสารสนเทศใดก็ตาม

ภาพที่ 2-2 ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ (Wilson, 1999, p. 251)

ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสันอธิบายพฤติกรรมสารสนเทศทั้งในเชิงที่ทำได้ ซึ่งได้แก่ ความต้องการสารสนเทศ และในเชิงพฤติกรรมคือ กิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากความต้องการนั้น ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศจึงถือเป็นกรอบแนวคิดที่ทำให้เห็นขั้นตอนของกิจกรรมต่าง ๆ ในการแสวงหาสารสนเทศว่า มิใช่เฉพาะการค้นจากระบบสารสนเทศเท่านั้น แต่ครอบคลุม ด้านอื่นด้วย เช่น การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ ดังนั้น ตัวแบบนี้จึงเป็นการขยายกรอบแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้ให้กว้างขึ้น

พฤติกรรมความต้องการสารสนเทศ

Wilson (1999) ศึกษาความต้องการสารสนเทศ และพฤติกรรมที่เกิดจากความต้องการสารสนเทศ โดยมีฐานของแนวคิดนี้ว่าความต้องการสารสนเทศของแต่ละคน จะนำไปสู่พฤติกรรมที่แตกต่างกันแล้วแต่คน ๆ ไป หรือก็คือ Wilson ไม่เห็นด้วยกับนักวิจัยด้านสารสนเทศกลุ่มหนึ่งที่กล่าวว่าผู้ที่มีความต้องการสารสนเทศ จะต้องแสวงหาสารสนเทศเสมอกลับกัน Wilson เชื่อว่าความ

ต้องการสารสนเทศไม่จำเป็นต้องแสวงหาสารสนเทศเสมอไป เพราะยังมีภาวะที่ขัดขวางที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถแสวงหาสารสนเทศอยู่ เช่น ภาวะด้านจิตใจ และภาวะแวดล้อม

ความต้องการสารสนเทศ (Information need) คือภาวะที่ผู้ใช้รู้สึกว่าคุณเองมีความจำเป็นที่จะต้องใช้สารสนเทศเพิ่มเติม จากที่คุณเองมีอยู่ยังคงไม่เพียงพอ และยังไม่ตรงกับความต้องการของตัวเองหรือสารสนเทศที่คุณมีอยู่นั้นยังไม่ทันสมัยพอจึงต้องแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่น เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือการหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ หรือการใช้ห้องสมุด หรือการใช้โปรแกรมค้นหาผ่านอินเทอร์เน็ต ในส่วนผลลัพธ์นั้น ผู้ใช้อาจจะได้ข้อมูลตามที่ต้องการก็ถือว่าเป็นความสำเร็จในการหาช่องทางสารสนเทศได้อย่างประสบผลสำเร็จ ได้สารสนเทศตามที่ตนเองต้องการหรืออาจจะล้มเหลวหรือยังไม่พบข้อมูล ยังไม่พบสารสนเทศจากแหล่งแรกที่หาจึงทำให้ต้องหาสารสนเทศรูปแบบอื่น ดังนั้นความต้องการสารสนเทศจึงเป็นจุดเริ่มต้น หรือจุดผลักดันให้ผู้ใช้เกิดการแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, 2546, หน้า 126)

ความต้องการสารสนเทศ คือ การตระหนักไตร่ตรองถึงความไม่รู้และไม่เข้าใจ ที่ตนเองมีอยู่ ความต้องการสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลนั้น ๆ หลุดออกจากปัญหา ออกจากการไม่รู้ได้เมื่อได้ค้นหาสารสนเทศ (ประภาวี สืบสนธิ์, 2546, หน้า 252)

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ

Wilson (1999) กล่าวว่าพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ (Information-seeking behavior) นั้นคือการแสวงหาสารสนเทศอย่างมีเป้าหมาย มีวัตถุประสงค์เป็นผลพฤติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากความต้องการสารสนเทศ และในขณะที่แสวงหาสารสนเทศอยู่นั้นบุคคลผู้นั้นจะต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ อาจจะเป็นสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น หนังสือนั่งพิมพ์ ห้องสมุด หรือสารสนเทศโดยอุปกรณ์เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรืออุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์ต่าง ๆ รวมไปถึงสมาร์ตโฟน

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ครอบคลุมทั้งการแสวงหาทั้งการแสวงหาสารสนเทศที่ริเริ่มเอง (Active) และการแสวงหาสารสนเทศที่ไม่ได้ริเริ่มเอง (Passive) โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การตั้งใจที่ตนไม่ได้ริเริ่ม (Passive attention) เช่น การได้รับการสารสนเทศจากโฆษณาทางทีวีที่ตนเองเปิดอยู่ ไม่ได้มีเจตนาที่จะดูโฆษณาจากรายการอื่น แต่ก็เกิดการรับสารขึ้นจากการเห็นโฆษณา
2. การค้นโดยไม่ได้ริเริ่ม (Passive search) ก็คือ ในขณะที่ตนเองกำลังค้นหาสารสนเทศที่เราต้องการอยู่ ก็มารู้สารสนเทศอีกเรื่องหนึ่งระหว่างที่กำลังหาอยู่โดยบังเอิญ

3. การค้นที่ตนริเริ่ม (Active search) การมุ่งค้นหาสารสนเทศจากระบบสารสนเทศของสถานศึกษาหรือขณะที่ใช้สารสนเทศหนึ่งในการตามหาอีกสารสนเทศหนึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมสำคัญในการใช้ระบบสารสนเทศในจุดที่มีบริการสารสนเทศ

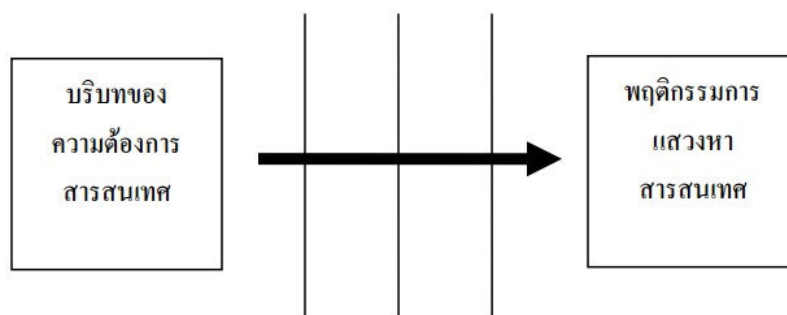
4. การค้นที่ดำเนินการอยู่ (Ongoing search) เป็นการค้นหาสารสนเทศที่ตัวเองมีความรู้เป็นทุนเดิมอยู่แล้วแต่หาเพิ่มเติมในส่วนประกอบต่าง ๆ เฉพาะด้าน

โดยสรุป Wilson ได้นำเสนอแนวคิดและทฤษฎีในการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมสารสนเทศในเชิงมหภาค ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การแสวงหาและการใช้สารสนเทศ โดยเน้นที่ผู้ใช้เป็นสำคัญเขาถือว่าพฤติกรรมสารสนเทศเป็นผลมาจากความต้องการสารสนเทศ ซึ่งเป็นนามธรรมและสัมพันธ์กับบริบทต่าง ๆ เช่น สภาพทางอารมณ์ สภาพทางพุทธิพิสัยหรือทางปัญญา เป็นต้น ขณะเดียวกันเมื่อเกิดความต้องการสารสนเทศขึ้น ไม่ได้หมายความว่าผู้ใช้ทุกคนจะต้องแสวงหาสารสนเทศเสมอไป เพราะอาจเกิดกลไกหรือภาวะที่สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาสารสนเทศ นอกจากนี้การแสวงหาสารสนเทศนั้นอาจเป็นทั้งที่ผู้ริเริ่มด้วยตนเองหรือมิได้ริเริ่มด้วยตนเองด้วยและท้ายที่สุดเมื่อค้นหาสารสนเทศได้ ย่อมต้องมีการประมวลและการใช้สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการสารสนเทศนั่นเอง

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ

นอกจากตัวแบบของพฤติกรรมสารสนเทศทั้งสองตัวแบบ คือ ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ ใน ค.ศ. 1981 และตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศ ใน ค.ศ. 1997 แล้ว ในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวนั้น Wilson ยังได้นำผลการวิจัยพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศในสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์มาผนวกกับตัวแบบของเขา เพื่อแสดงรูปแบบของกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ

ใน ค.ศ. 1989 และ ค.ศ. 1993 Ellis, Cox and Hall ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักวิชาการและนักวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ว่ามีรูปแบบหรือลักษณะอย่างไร Wilson ได้นำผลการวิจัยของ Ellis, Cox and Hall (1993) มาเสริมในตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของเขา โดยขยายในส่วนพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ

ภาพที่ 2-3 ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ (Wilson, 1999, p. 252)

ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้านคือ

1. บริบทของความต้องการสารสนเทศ
2. อุปสรรคที่ขัดขวางการแสวงหาสารสนเทศ
3. พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศโดยแนวสำคัญคือ

3.1 พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศเกิดจากความต้องการสารสนเทศ ซึ่งมีบริบทเฉพาะตัวผู้แสวงหาสารสนเทศ อันเป็นลักษณะสำคัญของตัวแบบต่าง ๆ ของ Wilson ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นตัวอย่างเช่น นักเรียนในชั้นเรียนหนึ่งต้องทำรายงานเกี่ยวกับกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริบทของความต้องการสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ หรืออาเซียน นักเรียนเหล่านี้อาจมีลักษณะใกล้เคียงกันหลายด้าน เช่น อายุ เวลา พื้นความรู้ เป็นต้น แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะมีความต้องการสารสนเทศเหมือนกัน เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีลักษณะที่แตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อม ความสนใจเฉพาะตัว และความตั้งใจ เป็นต้น

3.2 อุปสรรคที่ขัดขวางการแสวงหาสารสนเทศมีหลายประการ เช่น อุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศ พื้นความรู้ของผู้แสวงหาสารสนเทศ ตำแหน่งงานและหน้าที่ของผู้แสวงหาสารสนเทศ เป็นต้น

3.3 พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ Wilson ได้ผนวกรูปแบบกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของ Ellis, et al. (1993) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 8 ขั้น ขั้นตอนเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นนับแต่ขั้นแรกไปจนถึงขั้นสุดท้ายตามลำดับ โดยเฉพาะในขั้นวิธีการแสวงหาคือ ขั้นตอนที่ 3.2 3.3 และ 3.4 ทั้งสามขั้นนี้อาจเกิดเพียงขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งเท่านั้น ขั้นตอนทั้ง 8 ขั้น ได้แก่

3.3.1 การเริ่มต้น (Starting) เป็นการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยอาจเป็นการทำงานชิ้นใหม่หรือสนใจศึกษาหาความรู้ในเรื่องใหม่ เป็นต้น ผู้แสวงหาสารสนเทศอาจเริ่มต้นจากการสอบถามเพื่อนร่วมงานหรือผู้รู้การอ่านตำราพื้นฐานในเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น

3.3.2 การเชื่อมโยงร้อยเรียง (Chaining) เป็นการเชื่อมโยงสารสนเทศจากการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม โดยอาจเป็นการเชื่อมโยงย้อนหลัง (Backward chaining) คือ เชื่อมโยงจากรายการ อ้างอิงหรือบรรณานุกรมในเอกสารที่มีอยู่ หรือการเชื่อมโยงข้างหน้า (Forward chaining) คือ เชื่อมโยงว่ามีเอกสารใดอ้างอิงถึงเอกสารที่มีอยู่บ้าง

3.3.3 การสำรวจเลือกดู (Browsing) เป็นการค้นหาโดยมีเรื่องที่ต้องการหรือสนใจอยู่อย่างกว้าง ๆ จึงต้องสำรวจบริการเวียนหน้าสารบัญวารสารในสาขาวิชาที่สนใจ เพื่อเลือกดูบทความที่อาจตรงกับความสนใจเฉพาะได้ ในบางครั้งอาจไม่มีบทความใดที่สนใจเลย และบางครั้งอาจพบบทความที่ตรงกับเรื่องที่สนใจและมีสารสนเทศทันสมัย การสำรวจเลือกดูซึ่งต่างจากการค้นหาในหัวข้อหรือเรื่องเฉพาะเจาะจง (Specific search) ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องการเฉพาะเจาะจง ดังนั้นการค้นหาจะเฉพาะเรื่องที่ต้องการเท่านั้น ไม่ใช่การสำรวจเลือกดูอย่างผ่าน ๆ

3.3.4 การแยกแยะ (Differentiating) เป็นการแยกแยะสารสนเทศที่แสวงหาได้โดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ชื่อผู้แต่ง ชื่อวารสาร เป็นต้น ตัวอย่างคือ ผู้แสวงหาสารสนเทศอาจแยกแยะได้ว่าสารสนเทศใดเป็นที่ต้องการระหว่างวารสาร ก. และวารสาร ข. เพราะเขาทราบว่าวารสาร ก. จัดพิมพ์บทความวิจัยที่มีคุณภาพ ขณะที่วารสาร ข. จัดพิมพ์ข่าวสาร หรือสรุปข่าวคราวความเคลื่อนไหว เป็นต้น

3.3.5 การตรวจตรา (Monitoring) เป็นการตรวจตราวรรณกรรมหรือสารสนเทศใหม่ในสาขาวิชาหรือแวดวงวิชาการที่ตนสนใจและคุ้นเคย เช่น การติดตามจากรายชื่อหนังสือใหม่ของ 10 สำนักพิมพ์ในสาขาวิชานั้น ๆ การติดตามอ่านวารสารบางรายชื่อทุกฉบับที่ตีพิมพ์ การติดต่อสื่อสารกับนักวิจัยหรือนักวิชาการที่ตนรู้จัก เป็นต้น

3.3.6 การดึงสารสนเทศออกมา (Extracting) เป็นการดึงสารสนเทศที่ต้องการจากรายงานวิจัยบทความวารสาร หนังสือ ฐานข้อมูลบรรณานุกรม หรือเอกสารประกอบการประชุมสารสนเทศในกรณีนี้เฉพาะเจาะจง กล่าวคือ มิได้หมายถึงตัวเอกสารทั้งเล่มหรือตัวบทความวารสารทั้งบทความ แต่หมายถึงสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ได้ทันที เช่น สถิติ คำกล่าวหรือคำพูดสำคัญ ผลการศึกษา เป็นต้น ดังนั้นผู้แสวงหาสารสนเทศจำเป็นต้องระบุเอกสาร หนังสือหรือวารสารที่มีสารสนเทศที่ต้องการเสียก่อน จึงจะสามารถดึงสารสนเทศออกมาได้

3.3.7 การตรวจสอบ (Verifying) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับ เช่น อาจตรวจซ้ำจากเอกสารหรือฐานข้อมูลอื่นว่าสารสนเทศตรงกันหรือไม่ เป็นต้น

3.3.8 การจบ (Ending) เป็นการแสวงหาสารสนเทศขั้นสุดท้ายเพื่อเก็บรวบรวมสารสนเทศที่แสวงหาได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน และให้เกิดความแน่ใจว่าได้สารสนเทศในระดับที่ต้องการแล้ว

ตัวแบบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของการแสวงหาสารสนเทศคือ การเริ่มต้นจากความต้องการสารสนเทศ หลังจากนั้นอาจเกิดพฤติกรรมที่ขัดขวางไม่ให้บุคคลผู้นั้นแสวงหาสารสนเทศ หากบุคคลผู้นั้นผ่านพ้นอุปสรรค ก็จะเกิดพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ โดยมีกระบวนการที่แสดงถึงรูปแบบการแสวงหาสารสนเทศที่หลากหลาย ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ การแสวงหาสารสนเทศของเอลลิสและคณะนี้เป็นสารสนเทศทางวิชาการและการวิจัย ซึ่งสะท้อนความก้าวหน้าในการศึกษาวิทยาการต่าง ๆ ในโลกปัจจุบัน กล่าวคือ มีสารสนเทศที่ผลิตและแพร่เป็นจำนวนมาก (Scholarly communication) ยิ่งการติดต่อสื่อสารก้าวหน้าขึ้น โดยผ่านอินเทอร์เน็ตสารสนเทศยิ่งเพิ่มเป็นเท่าตัว ดังนั้น ผู้แสวงหาสารสนเทศจึงต้องแสวงหาสารสนเทศในลักษณะต่าง ๆ ที่ซับซ้อนกว่าการแสวงหาสารสนเทศในชีวิตประจำวันคนทั่วไป

พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ

Wilson (1999) ว่าพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ (Information search behavior) เป็นพฤติกรรมระดับจุลภาคที่ผู้คิดค้นปฏิสัมพันธ์สารสนเทศ ในระดับการปฏิบัติ เช่น การใช้เมาส์ หรือระดับการใช้ความคิดใช้ความรู้และสติปัญญาเช่นการตัดสินใจเลือกหนังสือเล่มที่คิดว่ามีประโยชน์มากกว่า หรือพิจารณาว่าสารสนเทศที่ค้นคืนนั้นตรงกับความต้องการของตนหรือไม่

ความหมายของการค้นหาสารสนเทศ

สุภศรี กาหยี (2546, หน้า 157) กล่าวว่าการค้นหาสารสนเทศ คือ การพยายามของบุคคลในการค้นหาสารสนเทศ ด้วยการใช้เครื่องมือค้นหาเป็นกระบวนการในการค้นหาข้อมูลหรือสารสนเทศที่ต้องการ โดยใช้เครื่องมือช่วยกัน

การใช้สารสนเทศ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2532, หน้า 36) ให้ความหมายของการใช้สารสนเทศ (Information use) ว่าการใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ หลังจากรวบรวมสารสนเทศ การค้นหาสารสนเทศ หรือแม้แต่การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งผู้ใช้พึงพอใจที่สุด สารสนเทศนั้นเป็นคำตอบ หรือข้อมูลที่ได้นั้นถูกนำมาตอบ โจทย์ของความสงสัย ความอยากรู้ในการนำมาใช้แก้ปัญหา หรือใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจดำเนินการต่อไป จึงกล่าวได้ว่า การใช้สารสนเทศเป็นผลลัพธ์ของการต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศ

การใช้สารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องรู้บางอย่างเกี่ยวกับสารสนเทศได้แก่

1. แหล่งข้อมูลหรือแหล่งที่อยู่สารสนเทศก็คือ หากเรารู้สารสนเทศอย่างหนึ่ง เราก็ควรรู้ที่มาที่อยู่ของสารสนเทศนั้น ๆ เช่น ถ้าอยากรู้ราคาของหุ้นวันนี้ แหล่งสารสนเทศที่เราต้องใช้ก็คือ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เว็บหุ้น หรือแอปพลิเคชันในตลาดหุ้นทางสมาร์ตโฟน

2. วิธีการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศในแต่ละแหล่งนั้นมีขีดจำกัดที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลเข้าไปใช้อย่างเช่น การใช้บริการศูนย์คอมพิวเตอร์ก็จะมีเวลาเปิด-ปิดทำการ หรือมีรูปแบบการเข้าถึงด้วยระบบสมาชิก หรือ VIP ดังนั้น เราควรศึกษามาก่อน เพื่อป้องกันอุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศ

3. ขอบข่ายเนื้อหาสาระของสารสนเทศนั้นคือ ต้องรู้ว่าสารสนเทศที่มีอยู่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

4. วิธีการค้นหา (Retrieval) ผู้ใช้จะต้องรู้วิธีการในการจัดเก็บสารสนเทศของแหล่งที่จะเข้าใช้ เช่น รู้วิธีการเรียงเลขหนังสือ

ดังนั้นการที่เราจะสามารถใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น นอกจากต้องมีความรู้ทั้ง 4 ประการ แล้วยังต้องตระหนักถึงธรรมชาติของสารสนเทศด้วยเสมอ

วัตถุประสงค์ของการใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ใช้ต้องการแสวงหาสารสนเทศโดย King and King (1979, p. 21 อ้างถึงใน ประภาวิ สืบสนธิ์, 2546) แบ่งการใช้เป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. การใช้สารสนเทศเพื่อเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ใช้ต้องการแสวงหาสารสนเทศ
2. ใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ หรือผู้ใหญ่ที่สนใจการศึกษาของตัวเอง
3. ใช้สารสนเทศเพื่อปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงองค์กร หรือการใช้สารสนเทศของกลุ่มวิชาชีพ
4. ใช้สารสนเทศเพื่อการปกครองสังคมให้มีประสิทธิภาพ และอธิบาย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศชาติ เช่น ระบบสำมะโนประชากร
5. ใช้สารสนเทศเพื่อประโยชน์ระหว่างประเทศ เช่น เงินตรา การค้า เชื่อมสัมพันธ์ไมตรี สรูป

พฤติกรรมสารสนเทศนั้น จากทฤษฎีของ Wilson เราสรุปได้ 2 องค์ประกอบหลัก ๆ คือ ความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศกับการใช้สารสนเทศ เมื่อเกิดภาวะที่รู้สึกว่าคุณมีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพิ่มเติมจึงทำให้เกิดกระบวนการการแสวงหาแหล่งสารสนเทศว่าเราที่ไหนจากไหนจะตอบโจทย์ของความ ต้องการ ได้เป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน เมื่อพบแล้วจึงนำไปสู่การใช้สารสนเทศนั้น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศของคนเพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง หรือส่วนรวม

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ความหมายและความสำคัญของอินเทอร์เน็ต

พุทธรักษ์ มุลเมือง (2556) อินเทอร์เน็ต (Internet) นั้นย่อมาจากคำว่า “International network” หรือ “Inter Connection network” ซึ่งหมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน โดยอาศัยตัวเชื่อมเครือข่ายภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงเดียวกัน นั่นก็คือ TCP/IP Protocol ซึ่งเป็นข้อกำหนดวิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ในระบบเครือข่าย ซึ่งโปรโตคอลนี้จะช่วยให้คอมพิวเตอร์ที่มีฮาร์ดแวร์ที่แตกต่างกันสามารถติดต่อถึงกันได้

การที่มีระบบอินเทอร์เน็ตทำให้สามารถเคลื่อนย้ายข่าวสารข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้โดยไม่จำกัดระยะทาง ส่งข้อมูลได้หลายรูปแบบทั้งข้อความตัวหนังสือ ภาพและเสียง โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนับเป็นอภิระบบเครือข่ายที่ยิ่งใหญ่มาก มีเครื่องคอมพิวเตอร์หลายล้านเครื่องทั่วโลกเชื่อมต่อกับระบบ ทำให้คนในโลกทุกชาติทุกภาษาสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยไม่ต้องเดินทางไปโลกทั้งโลกเปรียบเสมือนเป็นบ้านหนึ่งที่ทุกคนในบ้านสามารถพูดคุยกันได้ตลอด 24 ชั่วโมง ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย แต่เกิดประโยชน์ต่อสังคมโลกปัจจุบันมาก

ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต

พุทธรักษ์ มุลเมือง (2556) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตถือกำเนิดมาในยุคสงครามเย็นระหว่างสหรัฐกับรัสเซียในปี ค.ศ. 1960 ซึ่งกระทรวงกลาโหมประเทศสหรัฐอเมริกาเห็นว่าระบบคอมพิวเตอร์สำหรับสั่งการต้องเป็นระบบเครือข่ายที่ใช้งานได้ตลอดเวลา หากมีการโจมตีด้วยระเบิดปรมาณูที่เมืองใดเมืองหนึ่ง ระบบคอมพิวเตอร์บางส่วนอาจถูกทำลายแต่ส่วนที่เหลือทำงานได้เป้าหมายการวิจัยและการพัฒนาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ดังกล่าวจึงกลายเป็น โครงการชื่อ ARPAnet หรือ Advance Research Project Agency net โดยมอบหมายให้กลุ่มมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ทำการวิจัยและเชื่อมโยงเครือข่าย

ในปี ค.ศ. 1983 ได้มีการนำ TCP/IP Protocol หรือ Transmission Control Protocol มาใช้กับคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องในระบบเป็นครั้งแรก จนกระทั่งได้กลายเป็นมาตรฐานในการติดต่อในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาจนถึงปัจจุบัน

ในปี ค.ศ. 1986 มีการกำหนดชื่อ โดเมน (Domain name system) เพื่อสร้างฐานข้อมูลในแต่ละเครือข่าย และใช้ ISP (Internet Service Provider) ในการจัดทำฐานข้อมูลของตนเอง

อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ในประเทศไทยเริ่มใช้งานครั้งแรกใน ปี พ.ศ. 2532 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ได้เชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ผ่านระบบโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ) กับมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียเพื่อการรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และปี พ.ศ. 2535 ได้มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างถาวร โดยมีจุดเชื่อมต่อ Gateway 2 แห่ง คือ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อินเทอร์เน็ตเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในระดับมหาวิทยาลัย (Campus network) แล้วจึงเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตอย่างสมบูรณ์ เมื่อเดือนสิงหาคม 2535 และในปี 2538 การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ร่วมมือกับเอกชนรายแรกโดยใช้ชื่อว่า อินเทอร์เน็ตเคเอสซี (KSC) ในการให้บริการอินเทอร์เน็ตในเชิงพาณิชย์ เรียกโดยย่อว่า ISP (Internet service provider)

รูปแบบการเชื่อมต่อของอินเทอร์เน็ต

การเชื่อมต่อเข้าอินเทอร์เน็ตแบบใช้สาย (Wire internet) แบ่งได้ตามความลักษณะของผู้ใช้ได้ดังนี้

1. การเชื่อมต่อแบบองค์กร ในกรณีนี้ผู้ขอเชื่อมต่อเป็นองค์กรที่มีการจัดตั้งระบบเครือข่ายใช้งานภายในองค์กร (LAN) อยู่แล้วการเชื่อมต่อสามารถเอาเครื่องแม่ข่าย (Server) ของเครือข่ายนั้นมาเชื่อมต่อได้โดยจะทำให้เครื่องอื่น ๆ ในระบบทั้งหมดสามารถเข้าไปใช้งานในอินเทอร์เน็ตได้ การเชื่อมต่อแบบนี้อาจเชื่อมต่อผ่านทางสายโทรศัพท์ หรือ คู่สายเช่า (Lease line)
2. การเชื่อมต่อส่วนบุคคล บุคคลทั่วไปสามารถขอเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตโดยใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้อยู่เชื่อมต่อผ่านทางสายโทรศัพท์ผ่านอุปกรณ์ที่เรียกว่า Modem การเชื่อมต่อแบบนี้เรียกว่า การเชื่อมต่อแบบ Dial-up โดยผู้ใช้ต้องสมัครเป็นสมาชิกของ ISP ก่อน องค์กรประกอบของการใช้อินเทอร์เน็ตส่วนบุคคล

Modem คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการแปลงสัญญาณดิจิทัล (Digital) ซึ่งเป็นสัญญาณในคอมพิวเตอร์ให้เป็นสัญญาณอนาล็อก (Analog) เช่น สัญญาณเสียงเพื่อส่งไปตามสายโทรศัพท์และแปลงกลับเป็นสัญญาณดิจิทัลอีกครั้งเมื่อสัญญาณถึงปลายทาง Modem แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. โมเด็มแบบติดตั้งภายนอก (External modem) เป็นโมเด็มที่ติดตั้งกับคอมพิวเตอร์ ภายนอกสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก เพราะในปัจจุบันการเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์จะผ่าน USB พอร์ต (Universal serial bus) ซึ่งเป็นพอร์ตที่นิยมใช้กันมาก
2. โมเด็มแบบติดตั้งภายใน (Internal modem) เป็นโมเด็มที่เป็นการ์ดคอมพิวเตอร์ที่ต้องติดตั้งเข้าไปกับแผงวงจรหลักหรือเมนบอร์ด (Main board) ของเครื่องคอมพิวเตอร์ โมเด็มประเภทนี้จะมีราคาถูกกว่าโมเด็มแบบติดตั้งภายนอก เวลาติดตั้งต้องอาศัยความชำนาญในการเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์และติดตั้งไปกับแผงวงจรหลัก
3. โมเด็มสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (PCMCIA modem)

การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (Wireless internet)

1. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สายผ่านเครื่องโทรศัพท์บ้านเคลื่อนที่ PCT เป็นการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (Note book) และคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Pocket PC) ผู้ใช้จะต้องมีโมเด็มชนิด PCMCIA ของ PCT ผู้ใช้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตไร้ได้ในเขตกรุงเทพ และปริมณฑลได้

2. การใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือโดยตรง (Mobile internet)

2.1 WAP (Wireless Application Protocol) เป็นโปรโตคอลมาตรฐานของอุปกรณ์ไร้สายที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต ใช้ภาษา WML (Wireless Markup Language) ในการพัฒนาขึ้นมาแทนการใช้ภาษา HTML (Hypertext markup Language) ที่พบใน www โทรศัพท์มือถือปัจจุบันหลาย ๆ ยี่ห้อ จะสนับสนุนการใช้ WAP เพื่อท่องอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีความเร็วในการรับส่งข้อมูลที่ 9.6 kbps และการใช้ WAP ท่องอินเทอร์เน็ตนั้น จะมีการคิดค่าบริการเป็นนาทีซึ่งยังมีราคาแพง

2.2 GPRS (General packet radio service) เป็นเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้โทรศัพท์มือถือสามารถเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตด้วยความเร็วสูง และสามารถส่งข้อมูลได้ในรูปแบบของมัลติมีเดีย ซึ่งประกอบด้วย ข้อความ ภาพกราฟิก เสียง และวิดีโอ ความเร็วในการรับส่งข้อมูลด้วยโทรศัพท์ที่สนับสนุน GPRS อยู่ที่ 40 kbps ซึ่งใกล้เคียงกับโมเด็มมาตรฐานซึ่งมีความเร็ว 56 kbps อัตราค่าใช้บริการคิดตามปริมาณข้อมูลที่รับ-ส่ง ตามจริง ดังนั้นจึงทำให้ประหยัดกว่าการใช้ WAP และยังสามารถดาวน์โหลดเร็วขึ้นด้วย

2.3 โทรศัพท์ระบบ CDMA (Code Division Multiple Access) ระบบ CDMA นั้นสามารถรองรับการสื่อสารไร้สายความเร็วสูงได้เป็นอย่างดี โดยสามารถทำการรับส่งข้อมูลได้สูงสุด 153 Kbps ซึ่งมากกว่าโมเด็มที่ใช้กับโทรศัพท์ตามบ้านที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้เพียง 56 kbps นอกจากนี้ ระบบ CDMA ยังสนับสนุนการส่งข้อมูลระบบมัลติมีเดียได้ด้วย

2.4 เทคโนโลยีบลูทูธ (Bluetooth technology) เทคโนโลยีบลูทูธถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้กับการสื่อสารแบบไร้สาย โดยใช้หลักการการส่งคลื่นวิทยุ ที่อยู่ในย่านความถี่ระหว่าง 2.4 - 2.4 GHz ในปัจจุบันนี้ได้มีการผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีไร้สายบลูทูธเพื่อใช้ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หลาย ๆ ชนิด เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก คอมพิวเตอร์พ็อกเก็ตพีซี

3. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตด้วยโน้ตบุ๊ก (Note book) และเครื่องปาล์ม (Palm)

ผ่านโทรศัพท์มือถือที่สนับสนุนระบบ GPRS โทรศัพท์มือถือที่สนับสนุน GPRS จะทำหน้าที่เสมือนเป็นโมเด็มให้กับอุปกรณ์ที่นำมาพ่วงต่อ ไม่ว่าจะเป็น Note Book หรือ Palm และในปัจจุบันบริษัทที่ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้มีการผลิต SIM card ที่เป็น Internet SIM สำหรับโทรศัพท์มือถือเพื่อให้สามารถติดต่อกับอินเทอร์เน็ตได้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

บริการด้านการสื่อสาร

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่าอีเมล (E-mail) ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมประจำวันของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งการส่งและรับจดหมายหรือข้อความถึงกันได้ทั่วโลกนี้จำเป็นต้องมีที่อยู่อีเมล (E-mail address หรือ E-mail account) เพื่อใช้เป็นกล่องรับจดหมาย ที่อยู่ของอีเมลจะประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วนคือ ชื่อผู้ใช้ (User name) และชื่อโดเมน (Domain name) ซึ่งเป็นชื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีรายชื่อของผู้ใช้อีเมลในการรับ-ส่งจดหมาย โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นได้มีการพัฒนาโปรแกรมที่ใช้สำหรับอีเมลอยู่หลายโปรแกรม เช่น โปรแกรม Microsoft Outlook Express โดยทั่วไปแล้ว ส่วนประกอบหลัก ๆ ของอีเมลประกอบด้วย ส่วนหัว (Header) และส่วนข้อความ (Message)

รายชื่อกลุ่มสนทนา (Mailing lists)

Mailing lists เป็นกลุ่มสนทนาประเภทหนึ่งบนอินเทอร์เน็ตที่มีการติดต่อสื่อสารและการส่งข่าวสารให้กับสมาชิกตามรายชื่อและที่อยู่ของสมาชิกที่มีอยู่ในรายการซึ่งในปัจจุบันมีกลุ่ม Mailing lists ที่แตกต่างกันตามความสนใจจำนวนมาก การเข้าไปมีส่วนร่วมในกลุ่มสนทนาประเภทนี้ผู้ใช้จะต้องสมัครสมาชิกก่อนด้วยการแจ้งความประสงค์และส่งชื่อและที่อยู่เพื่อการลงทะเบียนไปยัง Subscription address ของ Mailing lists ตัวอย่าง Mailing list เช่น ทัวร์ออนไลัน (tourbus@listserv.aol.com) กลุ่มสนทนาเรื่องตลก (dailyjoke@lists.ivillage.com)

กระดานข่าว (Usenet)

ยูสเน็ต (Usenet หรือ user network) เป็นการรวบรวมของกลุ่มข่าวหรือ Newsgroup ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สนใจที่ต้องการจะติดต่อและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคนอื่น ๆ กลุ่มของ Newsgroup ในปัจจุบันมีมากกว่า 10,000 กลุ่มที่มีความสนใจในหัวข้อที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มผู้สนใจศิลปะ กลุ่มคอมพิวเตอร์ กลุ่มผู้ชื่นชอบภาพยนตร์ เป็นต้น การส่งและรับแหล่งข่าวจาก Usenet จะใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข่าวเพื่อไปดึงชื่อของกลุ่มข่าวหรือหัวข้อจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผู้ใช้เข้าไปขอใช้บริการ เช่นเดียวกับระบบชื่อโดเมน (DNS) กลุ่มข่าวจะมีการตั้งชื่อเพื่อใช้เป็นแบบมาตรฐานซึ่งชื่อกลุ่มจะประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก ๆ คือ ชื่อหัวข้อกลุ่มข่าวหลัก (Major topic) ชื่อกลุ่มข่าวย่อย (Subtopic) และประเภทของกลุ่มข่าวย่อย (Division of subtopic)

การสนทนาออนไลน์ (On-line chat)

การสนทนาออนไลน์ เป็นบริการหนึ่งบนอินเทอร์เน็ตที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถคุยโต้ตอบกับผู้ใช้อื่น ๆ ได้ในเวลาเดียวกัน (Real-time) การสนทนาหรือ Chat (Internet Relay Chat หรือ IRC) ได้มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันการสนทนายาระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลสามารถ

ใช้ภาพกราฟิก ภาพการ์ตูนหรือภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ แทนตัวผู้สนทนาได้ นอกจากการสนทนาแล้ว ผู้ใช้ยังสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและไฟล์ได้อีกด้วย

การใช้งาน IRC ผู้ใช้จะต้องติดต่อไปยังเครื่องที่เป็นไออาร์ซีเซิร์ฟเวอร์ (IRC server) ที่มีการแบ่งห้องสนทนาเป็นกลุ่ม ๆ ที่เรียกว่า แชนแนล (Channel) โดยผู้ใช้จะต้องมีโปรแกรมเพื่อใช้สำหรับการสนทนา ซึ่งปัจจุบันนิยมกันมากที่สุดก็คือ ตัวโปรแกรมประยุกต์เพื่อการสนทนา หรือเรียกว่า Application สำหรับ Smartphone แต่ในคอมพิวเตอร์ก็สามารถใช้งานได้เช่นกัน (ซึ่งสามารถดาวน์โหลดฟรีจากอินเทอร์เน็ต หรือโหลดโปรแกรมสนทนาประยุกต์ Google Play สำหรับผู้ใช้ Smartphone ในระบบปฏิบัติการ Android หรือโหลดจาก App Store สำหรับผู้ใช้ Smartphone ในระบบปฏิบัติการ iOS) เมื่อผู้ใช้ติดต่อกับเครื่องเซิร์ฟเวอร์ได้แล้ว ก็จะเลือกกลุ่มสนทนาหรือหัวข้อสนทนาที่สนใจ และเริ่มสนทนาได้ตามความต้องการ ตัวอย่างโปรแกรมสนทนาออนไลน์ที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน การสนทนาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันผู้ใช้สามารถใช้สื่อประสม (Multimedia) ประกอบด้วยเสียงพูด และภาพเคลื่อนไหว โดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ไมโครโฟน ลำโพง กล้องวิดีโอ และอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพื่อประสิทธิภาพของการสนทนาให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของโปรแกรมได้มีการพัฒนาโปรแกรมเพื่อการสนทนาออนไลน์ที่มีคุณภาพ เช่น โปรแกรม เช่น LINE, KAKAO TALK, Skype หรือแม้กระทั่ง Galena Talk ที่มีไว้สำหรับกลุ่ม Gamer ที่เข้าห้องสนทนาปรึกษานัดกันเวลารวมตัวเล่นเกมออนไลน์ ที่สามารถใช้งานได้ทั้งในคอม และ Smartphone ที่สามารถสนทนากันไปพร้อม ๆ กับมองเห็นภาพของกลุ่มสนทนาได้ด้วย

บริการด้านข้อมูลต่าง ๆ

การขนถ่ายไฟล์ (File transfer protocol)

การขนถ่ายไฟล์ หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่าเอฟทีพี (FTP) เป็นบริการที่ใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนไฟล์ระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ทาง อินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการไฟล์จะเรียกว่า เอฟทีพีเซิร์ฟเวอร์ (FTP sever หรือ FTP site) ข้อมูลที่ให้บริการขนถ่ายไฟล์จะมีลักษณะหลายรูปแบบ ได้แก่ ข้อมูลสถิติ งานวิจัย บทความ เพลง ข่าวสารทั่วไป หรือโปรแกรมฟรีแวร์ (Freeware) ที่สามารถดาวน์โหลดและใช้โปรแกรมฟรี

ในบางครั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการขนถ่ายไฟล์จะให้บริการเฉพาะบุคคลที่มีบัญชีรายชื่ออยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่ก็มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการขนถ่ายไฟล์จำนวนมากอนุญาตให้ผู้ใช้ทั่วไปได้เข้าไปใช้บริการ ถึงแม้ว่าในบางครั้งจะไม่อนุญาตให้ขนถ่ายไฟล์ทั้งหมดก็ตาม

โกเฟอร์ (Gopher) เป็น โปรแกรมประยุกต์ที่ให้บริการข้อมูลในลักษณะของการค้นหา จากเมนู (Menu-based search) จากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการข้อมูล โปรแกรมโกเฟอร์พัฒนา โดยมหาวิทยาลัย Minnesota ในปี ค.ศ. 1991 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการฐานข้อมูลจะเป็น ลักษณะของเมนูลำดับชั้น (Hierarchy) เพื่อเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่กระจายกันอยู่ หลายแหล่งได้

อาร์ชี (Archie) เป็นการเข้าใช้บริการค้นหาข้อมูลจากเครื่องแม่ข่ายที่เป็นอาร์ชีเซิร์ฟเวอร์ (Archie sever) ซึ่งเป็นแหล่งที่ช่วยให้ผู้ใช้ค้นหาสถานที่ของข้อมูล จากนั้นก็จะไปค้นข้อมูลโดยตรง จากสถานที่นั้นต่อไป

WAIS (Wide Area Information Servers) เป็นบริการค้นหาข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลที่อยู่ บนอินเทอร์เน็ตที่ได้รวบรวมข้อมูลและดัชนีสำหรับสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อ อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้เพื่อสามารถเข้าไปยังข้อมูลที่ต้องการและสามารถเชื่อมโยงไปยัง ศูนย์ข้อมูล WAIS อื่น ๆ ได้ด้วย

การค้นหาข้อมูลโดยใช้เว็บเบราว์เซอร์

อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายใยแมงมุมที่มีการเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลที่ กระจายอยู่ ทั่วโลก การค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ถ้าผู้ใช้ไม่ทราบที่อยู่ของเว็บไซต์ก็สามารถค้นหา แหล่งข้อมูลโดยใช้บริการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วปัจจุบันการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ เป็นเรื่องที่สามารถทำได้สะดวกและรวดเร็ว การพัฒนาเว็บไซต์ที่ช่วยสืบค้นแหล่งข้อมูลเรียกว่า เครื่องค้นหา (Search engine) ช่วยให้การค้นหาทั้งในรูปของข้อความและกราฟิกกระทำได้โดยง่าย เว็บไซต์ที่ช่วยสำหรับการสืบค้นข้อมูลที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายอย่าง เช่น google.co.th

สรุป

Internet ก็คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่าย หลาย ๆ เครือข่ายทั่วโลก โดยใช้ภาษาที่ใช้สื่อสารกันระหว่างคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า โพรโทคอล (Protocol) ผู้ใช้เครือข่ายนี้สามารถสื่อสารถึงกันได้ในหลาย ๆ อาทิ เช่น อีเมล เว็บบอร์ด และ สามารถสืบค้นข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งคัดลอกแฟ้มข้อมูลและ โปรแกรมมาใช้ได้ และ การประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันทำได้หลากหลาย อาทิ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) สนทนา (Chat) อ่านหรือแสดงความคิดเห็นในเว็บบอร์ด การติดตามข่าวสาร การสืบค้นข้อมูล/ การค้นหาข้อมูล การชม หรือซื้อสินค้าออนไลน์ การดาวน์โหลด เกม เพลง ไฟล์ข้อมูล ฯลฯ การติดตามข้อมูล ภาพยนตร์ รายการบันเทิงต่าง ๆ ออนไลน์ การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ การเรียนรู้ออนไลน์ (E-learning) การประชุมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต (Video conference) โทรศัพท์ผ่านอินเทอร์เน็ต (VoIP) การอับโหลดข้อมูล หรืออื่น ๆ และรูปแบบล่าสุดของการใช้อินเทอร์เน็ต คือ การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างเครือข่ายสังคม (Social network) ซึ่งพบว่า

ปัจจุบันเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดังกล่าวกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเช่น Facebook LINE Twitter และการใช้เริ่มมีการแพร่ขยายเข้าไปสู่การใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือ (Mobile internet) มากขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีปัจจุบันสนับสนุนให้การเข้าถึงเครือข่ายผ่านโทรศัพท์มือถือทำได้ง่ายขึ้นมาก

ข้อมูลมหาวิทยาลัยบูรพา หน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการสารสนเทศ

ประวัติความเป็นมา

มหาวิทยาลัยบูรพาพัฒนามาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 ยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 และเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2551

ภาพที่ 2-4 วิทยาลัยการศึกษาบางแสน (พ.ศ. 2498-2517)

ปี พ.ศ. 2492 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงขึ้นที่ซอยประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2497 ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในปี พ.ศ. 2498 ได้ขยายวิทยาเขตออกไปอีก 2 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ตั้งอยู่ที่จังหวัดพระนคร และวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2498

ภาพที่ 2-5 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน (พ.ศ. 2517-2533)

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้รับการยกฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และโอนสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน จึงมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน

ภาพที่ 2-6 มหาวิทยาลัยบูรพา (พ.ศ. 2533-ปัจจุบัน)

มหาวิทยาลัยบูรพาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านกายภาพ บุคลากร และการพัฒนาระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพิ่มขึ้นและมีการขยายงาน โดยในปี พ.ศ. 2539 ได้จัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศ จันทบุรี และในปี พ.ศ. 2540 ได้จัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศ สระแก้ว มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณแบบผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ด้านสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หน่วยงานที่รับผิดชอบงานสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

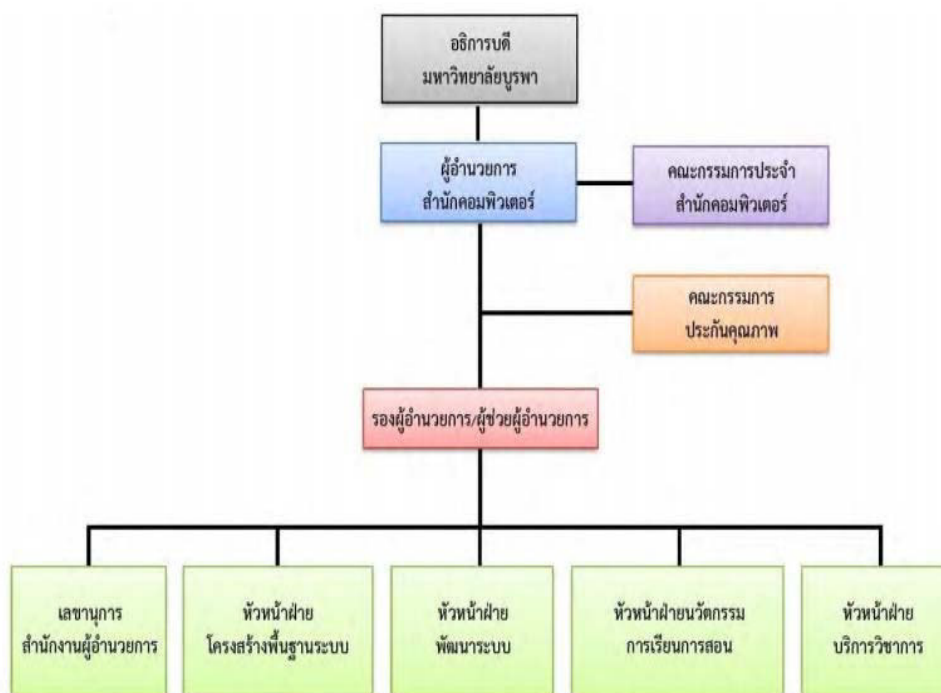
วิสัยทัศน์

“มุ่งสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะภายในปี 2563”

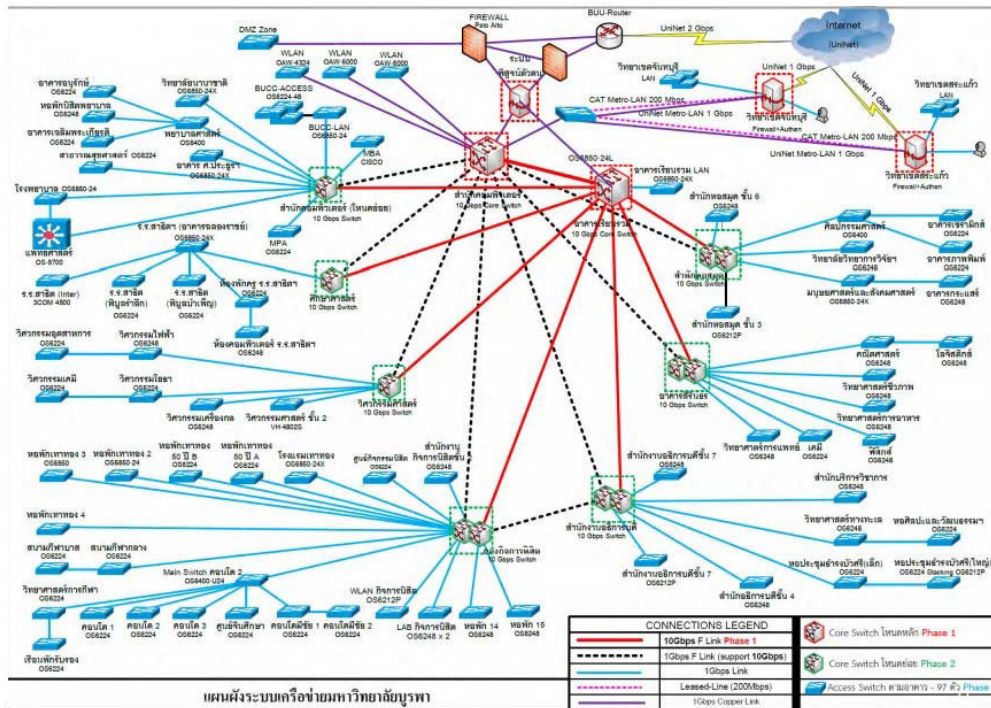
พันธกิจ

1. เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน กำหนดแผนงานที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมหาวิทยาลัย
2. วิเคราะห์และพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการดำเนินงาน และการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัย
3. ให้บริการระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่าย และโทรคมนาคม เพื่อสนับสนุนงานด้านการเรียนการสอนและการวิจัย
4. ถ่ายทอดเผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารให้แก่บุคลากรและนิสิตของมหาวิทยาลัย
5. ให้บริการวิชาการแก่ชุมชน

โครงสร้างการบริหารงาน

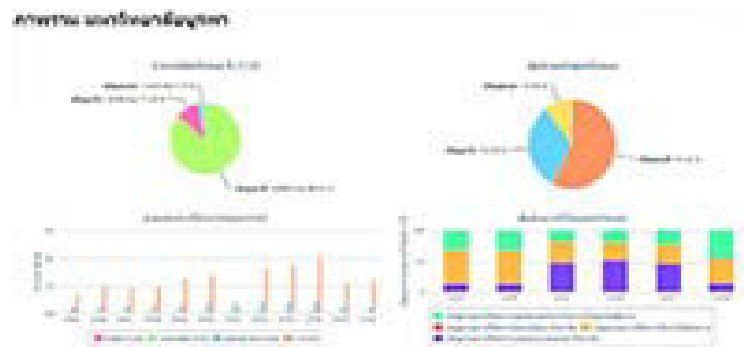
ภาพที่ 2-7 โครงสร้างการบริหารงานของสำนักคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ 2-8 BUU NETWORK

ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา BUU MIS & BUU App

BUU MIS

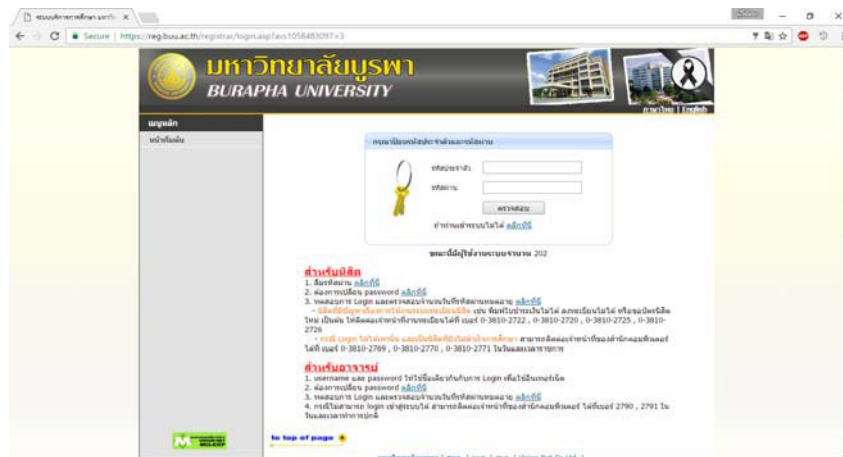
ภาพที่ 2-9 ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา BUU MIS & BUU App

ระบบ BUU MIS เป็นระบบที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมของระบบในทุกด้านจากระบบเดียว หรือเรียกว่า เห็นภาพทั้งกระดาน ทำให้ผู้บริหารสามารถตรวจสอบและติดตามความเคลื่อนไหวในระบบต่าง ๆ ได้ง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยแสดงผลในรูปแบบของกราฟ ตาราง และแผนภูมิ ผู้บริหารสามารถเลือกให้แสดงผลเฉพาะข้อมูลที่ต้องการทราบได้ โดยคลิกชื่อที่ไม่ต้องการให้แสดงผลที่ด้านล่างของกราฟหรือแผนภูมิ นอกจากนี้ผู้บริหารยังสามารถเลื่อนลูกศรไปยังจุดต่าง ๆ บนแผนภูมิและกราฟ เพื่อให้ระบบแสดงข้อมูลรายละเอียดที่ชัดเจนยิ่งขึ้นได้อีกด้วย

ภาพที่ 2-10 ระบบฐานข้อมูลหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา (TQF)

ระบบสารสนเทศ TQF ที่พัฒนาขึ้นจะเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศหลักของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ระบบทะเบียนนิสิต ระบบบุคลากร และระบบ ประเมินการเรียนการสอนเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่งานหลักสูตร ประธานสาขาวิชา และผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในการจัดทำข้อมูลหลักสูตร การบันทึกข้อมูล มคอ. การกำกับติดตามผล การบันทึก ข้อมูลแต่ละ มคอ. ตลอดจนเรียกดูรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารผ่านระบบธุรกิจอัจฉริยะ (Business Intelligence: BI)

ภาพที่ 2-11 ระบบสารสนเทศสำหรับนิสิต

ระบบทะเบียนและสถิตินิสิต (<http://reg.buu.ac.th/>)

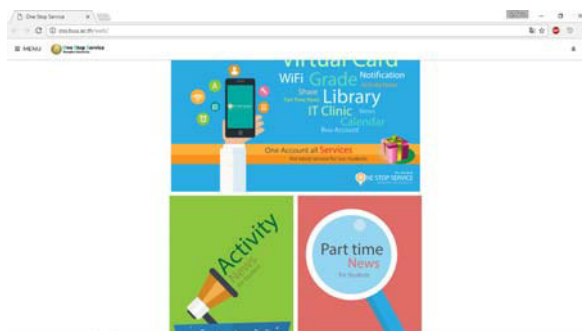
เป็นระบบบริการการศึกษาที่เริ่มต้นจากการรับเข้านิสิต ข้อมูลหลักสูตร การลงทะเบียน การเงิน การประเมินผล การตรวจสอบจบ สำเร็จการศึกษา และขึ้นทะเบียนเป็นบัณฑิต โดยแบ่งผู้ใช้เป็น 4 ระดับ คือ นิสิต อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร ซึ่งระบบอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา และยังช่วยลดปริมาณการใช้กระดาษลงของงานทะเบียนและสถิติในการลงทะเบียน แจ้งผลการเรียน

ภาพที่ 2-12 การประเมินการเรียนการสอน

การประเมินการเรียนการสอน (<http://assess.buu.ac.th/new/>)

เพื่อให้การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ
 นิสิตสามารถประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนผ่านระบบระบบสำรวจความคิดเห็น
 ของนิสิตต่อการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง และ
 พัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชานั้น

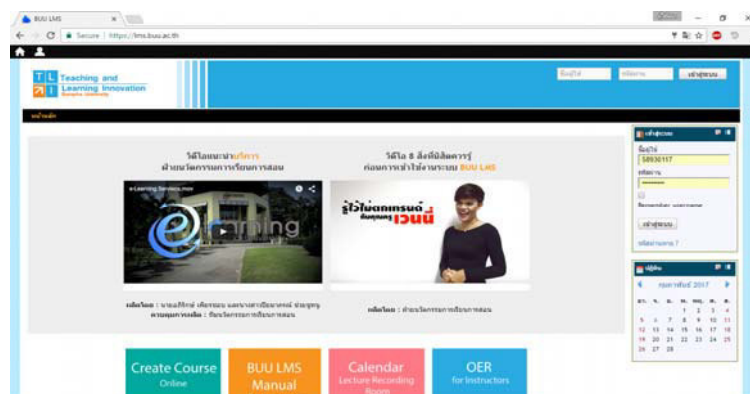

ภาพที่ 2-13 ระบบ One Stop Service

ระบบ One Stop Service (<http://oss.buu.ac.th/web/>)

บริการนี้เป็นการรวมงานบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของนิสิต เช่น

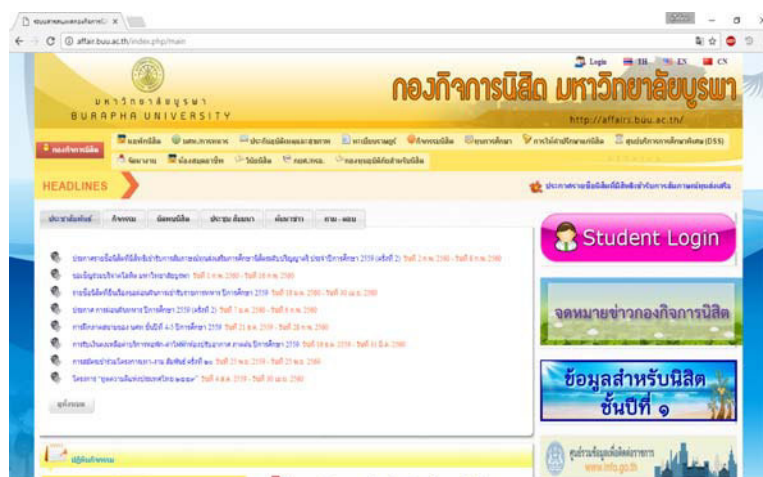
1. ข้อมูลผลการเรียน
2. ข้อมูลการค่าใช้จ่าย
3. ข้อมูลการยืมคืนหนังสือ
4. ข้อมูลบัญชีผู้ใช้
5. ข้อมูลจุดบริการ Wi-Fi ข้อมูลไอทีคลินิก
6. ข่าวประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2-14 ระบบ e-Learning

ระบบ e-Learning (<https://lms.buu.ac.th/>)

ระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน (BUU LMS: Moodle) เป็นระบบจัดการการเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีเครื่องมือและส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับผู้สอน ผู้เรียน และผู้ดูแลระบบที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน โดยมีเครื่องมือที่ช่วยในการจัดแหล่งความรู้ กิจกรรม และสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนผ่านทางเว็บ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สวัสดิการต่าง ๆ

ภาพที่ 2-15 ระบบสวัสดิการต่าง ๆ

ทุนส่งเสริมการศึกษา

งานแนะแนวและจัดหางาน กองกิจการนิสิต ได้ดำเนินการจัดหาและจัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษา เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือนิสิตที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีความวิริยะอุตสาหะในการศึกษาเล่าเรียน และขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งประกอบด้วยทุนส่งเสริมการศึกษาของมหาวิทยาลัย ทุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

สวัสดิการหอพัก

มหาวิทยาลัยบูรพาได้จัดสร้างหอพักเพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยแก่นิสิต มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หลัง ซึ่งได้จัดเป็นหอพักนิสิตชายจำนวน 1 หลัง สามารถรับนิสิตชายได้ประมาณ 800 คน และหอพักนิสิตหญิงจำนวน 4 หลัง สามารถรับนิสิตหญิงได้ประมาณ 5,600 คน และอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างหอพักนิสิตอีก 1 หลัง คาดว่าสามารถรับนิสิตได้ในปีการศึกษา 2556 อีกประมาณ 1,500 คน

แนะแนวและจัดหางานงานแนะแนวและจัดหางาน

กองกิจการนิสิต เป็นหน่วยที่ให้บริการด้านการปรึกษาสำหรับนิสิต ที่ประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในระหว่างการเรียนและการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เช่น ปัญหาด้าน การเรียน การปรับตัวในสังคม ปัญหาครอบครัว บุคลิกภาพ การแนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อ ฯลฯ โดยมี ศูนย์บริการให้การปรึกษาแก่นิสิต ตลอดจนให้ความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาสำหรับนิสิตที่ขาดแคลน ทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารการรับสมัครงาน การหา รายได้พิเศษระหว่างเรียน บริการห้องสมุดสำหรับค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการทำงานในอนาคต จัดให้มีศูนย์บริการการศึกษาพิเศษ (DSS) เพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกในด้าน การเรียน แก่นิสิตพิเศษ นอกจากนี้ยังได้จัด โครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพนิสิต เช่น โครงการเพิ่มพูน ประสิทธิภาพทางการเรียนของนิสิตภาคทัณฑ์ โครงการแนะแนวอาชีพและศึกษาต่อ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข

ทะเบียนราษฎรของนิสิต

นิสิตที่ประสงค์จะอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยให้ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ในทะเบียนบ้าน ของมหาวิทยาลัย โดยแจ้งขอย้ายจากภูมิลำเนาของตนเองเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยบูรพาและ ส่งใบแจ้งย้ายออกจากภูมิลำเนาเดิมให้งานบริการและสวัสดิการ กองกิจการนิสิตในวันที่ 1-7 ของเดือนกรกฎาคม (ในวันทำงานปกติ) เพื่อดำเนินการแจ้งย้ายเข้าต่อไป

การประกันอุบัติเหตุนิสิต

มหาวิทยาลัยมีโครงการประกันอุบัติเหตุสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี เพื่อบรรเทา ความเดือดร้อนในปัญหาอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับนิสิต โดยไม่ได้คาดหมาย ซึ่งหากนิสิตเข้ารับ การรักษาพยาบาลของมหาวิทยาลัยบูรพา นิสิตไม่ต้องสำรองจ่ายเงินภายในวงเงินที่คุ้มครองตาม กรมธรรม์

คณะ/วิทยาลัย	ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			รวมทั้งสิ้น
	ปกติ	พิเศษ	รวม	ปกติ	พิเศษ	รวม	ปกติ	พิเศษ	รวม	
บางแสน										
คณะการจัดการและการท่องเที่ยว	1,857	2,428	4,285	-	285	285	-	1	1	4,571
คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร	405	-	405	-	-	-	-	-	-	405
คณะดนตรีและการแสดง	276	-	276	-	-	-	-	-	-	276
คณะพยาบาลศาสตร์	717	-	717	82	247	329	25	-	25	1,071
คณะแพทยศาสตร์	285	-	285	-	-	-	-	-	-	285
คณะภูมิสารสนเทศศาสตร์	626	562	1,188	26	5	31	20	-	20	1,239
คณะเภสัชศาสตร์	564	-	564	-	-	-	-	-	-	564
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	3,341	2,423	5,764	21	120	141	23	-	23	5,928
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	956	2,109	3,065	81	283	364	-	71	71	3,500
คณะโลจิสติกส์	1,172	753	1,925	11	205	216	17	-	17	2,158
คณะวิทยาการสารสนเทศ	1,684	204	1,888	33	18	51	3	-	3	1,942
คณะวิทยาศาสตร์	1,373	217	1,590	139	177	316	49	-	49	1,955
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา	961	-	961	37	-	37	37	-	37	1,035
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,764	684	2,448	81	138	219	7	-	7	2,674
คณะศิลปกรรมศาสตร์	1,010	299	1,309	-	87	87	105	-	105	1,501
คณะศึกษาศาสตร์	1,692	399	2,091	272	1,133	1,405	360	79	439	3,935
คณะสหเวชศาสตร์	768	-	768	-	-	-	3	-	3	771
คณะสาธารณสุขศาสตร์	608	138	746	11	101	112	19	-	19	877
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ	-	-	-	7	358	365	85	-	85	450
วิทยาลัยนานาชาติ	1,362	-	1,362	-	-	-	-	-	-	1,362
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์	-	-	-	188	802	990	3	164	167	1,157
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา	-	-	-	34	-	34	194	-	194	228
รวม (บางแสน)	21,421	10,216	31,637	1,023	3,959	4,982	950	315	1,265	37,884

ภาพที่ 2-16 จำนวนนิสิตทั้งหมดของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ต

ชัชพงศ์ ตั้งมณี (2545) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: รายงานการวิจัย การใช้อินเทอร์เน็ตส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและลบ ในขณะที่ผลกระทบทางบวก เช่นค่าใช้จ่ายที่ลดลง การได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและทันต่อการตัดสินใจ หรือความถูกต้องรวดเร็วของการทำธุรกรรมออนไลน์เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย แต่ทว่าผลกระทบทางลบ เช่น การละเมิดสิทธิของข้อมูลส่วนบุคคล หรือการใช้อินเทอร์เน็ตจนถึงขั้นเสพติด ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบทางลบในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ

1. รายงานภาวะการเสพติดอินเทอร์เน็ตของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีของหลักสูตรปกติทั้งในภาพรวมและแยกตามสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สังคมศาสตร์ และ สาธารณสุขศาสตร์

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะการเสพติดอินเทอร์เน็ตกับ

2.1 สัมฤทธิผลทางการสื่อสาร

2.2 ความวิตกจากการสื่อสาร

ข้อมูลสำหรับตอบวัตถุประสงค์ได้จากการแจกแบบสอบถามให้กับนิสิต ตัวอย่างจำนวน 380 คน ที่ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยที่ชั้นภูมิ คือ คณะ ๆ หนึ่งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้างต้น ทำให้ทราบว่า

1. ประมาณร้อยละ 9 ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสพติดอินเทอร์เน็ต โดยส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่หนึ่งหรือสองที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตจากที่พักได้เกรดเฉลี่ย 3.04 และเล่นอินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยวันละประมาณ 2.8 ชั่วโมง กิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตที่ทำบ่อยที่สุด คือ การใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการท่องเว็บ แต่มากกว่าร้อยละ 80 ไม่เคยซื้อสินค้าบนอินเทอร์เน็ต

2. การทดสอบสมมติฐานทางสถิติไม่สามารถยืนยันได้ว่า สาขาใดมีสัดส่วนนิสิตที่เสพติดอินเทอร์เน็ตสูงกว่าอีกสองสาขา

3. ถึงแม้การสำรวจวรรณกรรมทำให้คาดคะเนว่านิสิตที่เสพติดอินเทอร์เน็ตน่าจะ มีสัมฤทธิผลทางการสื่อสารต่ำกว่าและน่าจะมีความวิตกทางการสื่อสารสูงกว่านิสิตที่เสพติดอินเทอร์เน็ต แต่การทดสอบสมมติฐานทางสถิติกับข้อมูลที่รวบรวมมาไม่สามารถยืนยันตามที่คาดคะเนได้ แต่ถึงกระนั้นข้อมูลจากตัวอย่างพอจะชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะการเสพติดอินเทอร์เน็ตกับสัมฤทธิผลทางการสื่อสารและความวิตกทางการสื่อสารของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประโยชน์สำคัญของข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ คือ การต่อยอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับผลกระทบทางลบของการใช้อินเทอร์เน็ตในบริบท (Context) ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย อาจพิจารณาใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายการใช้อินเทอร์เน็ตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อรรถพล อุสายพันธ์ (2549) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาต่างคณะ และต่างชั้นปี กับปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้ง 4 คณะ ในทุกชั้นปี จำนวนทั้งสิ้น 350 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจง

ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างจากการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ต ในมหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.71 ความถี่ในการใช้ 1 - 2 วันต่อสัปดาห์ ร้อยละ 55.71 จำนวนที่ใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ 1-3 ชั่วโมง ร้อยละ 43.43 ช่วงเวลาที่ใช้มากที่สุด 12.00 - 13.00 น. ร้อยละ 16.86 และช่วงเวลา 17.00 - 19.00 ร้อยละ 16.29 มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อการค้นคว้า ข้อมูลเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.29 ใช้เพื่อดูหนังฟังเพลง ร้อยละ 49.71 ใช้เพื่อเล่นเกมส์ ร้อยละ 46.86 ใช้เพื่อรับ - ส่งอีเมล ร้อยละ 49.43 และใช้เพื่อสนทนากับเพื่อน ร้อยละ 45.43 เว็บไซต์เว็บ ที่เข้าใช้บ่อยที่สุดคือ www.google.com ร้อยละ 77.17 www.sanook.com ร้อยละ 30.86 และ www.hotmail.com ร้อยละ 17.14 ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัย เรียงลำดับจากปัญหา มากไปสู่ปัญหาน้อยได้ดังนี้ 1. ระบบอินเทอร์เน็ตขัดข้อง ล่มบ่อย 2. ใช้เวลานานในการเข้าไปใน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ 4. นักศึกษาอ่านภาษาอังกฤษ ไม่ค่อยได้ 5. นักศึกษาไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัว 6. ขาดบุคลากรให้คำแนะนำการใช้ อินเทอร์เน็ต 7. นักศึกษามีเวลาว่างน้อยที่จะมาใช้อินเทอร์เน็ต 8. เจ้าหน้าที่ไม่อำนวยความสะดวก ในการใช้อินเทอร์เน็ต 9. นักศึกษาไม่ทราบแหล่งในการสืบค้นข้อมูล 10. มีความยุ่งยากในการขอใช้ อินเทอร์เน็ต ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า นักศึกษาต่างคณะกัน มีปัญหาการใช้ อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุนิสา มานพ (2550) ศึกษาเรื่อง วิจัยพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์การใช้ อินเทอร์เน็ตตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่บ้าน/ ที่พักอาศัย โดยใช้ 3-4 ครั้ง/ สัปดาห์ แต่ละครั้งจะ 4 ใช้เวลา 1-2 ชั่วโมงในช่วงเวลากลางคืนก่อนเที่ยงคืน และใช้ด้านการศึกษาเพื่อ การลงทะเบียนผ่านอินเทอร์เน็ต ในด้านบันเทิงจะใช้เพื่อการดูหนังฟังเพลงมากที่สุด

อนุพงษ์ แต่ศิลปสาธิต (2550) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ การกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ การกีฬา จำนวน 475 คนและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t -Test และ F-test

ผลการศึกษเกี่ยวกับสถานที่พบว่า และร้อยละ 38.15 ใช้ที่บ้าน วัดอุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา พบว่า ร้อยละ 38.15 ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารประเภทอีเมลล์ ร้อยละ 23 เพื่อเล่นเกมส์ และร้อยละ 15.77 เพื่อค้นหาข้อมูล

ผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสินค้าและบริการ จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปีและรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ($t = -2.408, F = 2.691, 0.581, 3.082$) ปัจจัยด้านราคา จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปีและรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ($t = -0.655, F = 1.153, 0.567, 1.849$) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปี และรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ($t = -3.027, F = 2.664, 0.693, 1.667$) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปี และรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ($t = -4.178, F = 3.732, 3.354, 2.600$)

นัยนา ชำของ (2550) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4 ในเขตพื้นที่ศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมและด้านการแสวงหาความรู้บนอินเทอร์เน็ต ด้านการหาเพื่อนและพูดคุยผ่านอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงและอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับน้อย และด้านจรรยาบรรณบนอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกตามเพศพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านต่าง ๆ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเดียวคือ ด้านจรรยาบรรณบนอินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) โดยเพศหญิงมีจรรยาบรรณสูงกว่าเพศชาย เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกตามสถานที่ที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อเปรียบเทียบการใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตรายเดือน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านจรรยาบรรณบนอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านจรรยาบรรณบนอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้ในการเล่นอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่ โดยรวมและรายด้านการหาเพื่อนคุยทางอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านจรรยาบรรณบนอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันโดยมีทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนด้านการแสวงหาความรู้ และด้านบันเทิง และอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอยู่ที่ความเร็วในการ รับ-ส่ง ข้อมูลและอุปกรณ์การใช้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

สุนันทา วงจตุรภัทร์ (2552) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศด้านวัตถุประสงค์แหล่งสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหา ภาษา วิธีการสืบค้น และปัญหาในการแสวงหา

สาระสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามหลัก จำนวน 15 ข้อในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน ประกอบไปด้วยนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาใน มหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหิดล และ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ค่าร้อยละและ คำนวณค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิทยาศาสตร์ การกีฬา ในมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่ แสวงหาสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าประกอบการเรียน จากห้องสมุดเป็นหลัก โดยเลือกจากแหล่งสารสนเทศความน่าเชื่อถือถูกต้องของสารสนเทศ ตามความต้องการ นักศึกษาส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือและตำรา จากสารสนเทศ เป็นภาษาไทยเป็นหลัก และแสวงหาเนื้อหาทั้งกลางสรีระวิทยาการกีฬามากที่สุดวิธีการสืบค้น ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือการสืบค้นจากรายการออนไลน์ในห้องสมุดและปัญหาในการแสวงหา สารสนเทศที่ประสบมากคือฐานข้อมูลออนไลน์ที่เกี่ยวกับสาขาวิทยาศาสตร์ของห้องสมุดที่มีจำนวนน้อย การค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าอาจเนื่องจากฐานข้อมูลออนไลน์ ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาโดยตรง ยังไม่มีการจัดทำและขณะเดียวกันฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดบอกรับเป็นฐานข้อมูลที่เป็น ภาษาอังกฤษจึงทำให้มีการจึงทำให้มีข้อจำกัดในการสืบค้นเฉพาะบางกลุ่มบุคคลที่ทำให้เกิดปัญหา นี้มาก

ทวิลาภ ตันสวัสดิ์ (2553) ศึกษาเรื่อง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และผลกระทบต่อสุขภาพของนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 522 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาการวิเคราะห์ ข้อมูลให้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้เน็ตมากกว่า 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์หรือมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ถึงข้อควรปฏิบัติที่ถูกต้องในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะ การใช้อินเทอร์เน็ตควรใช้ครั้งละไม่เกิน 1 ชั่วโมง และผู้มีความรู้ส่วนน้อยจริง ผลกระทบต่อ สุขภาพทางร่างกายจากการใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำนวนเวลาการใช้ อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์ที่มากขึ้นมีผลกระทบต่อทางร่างกายของนิสิตมากขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ ทางสถิติ ผลกระทบต่อสุขภาพจิตใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและไม่สัมพันธ์กันจำนวนเวลา การใช้อินเทอร์เน็ตต่อหนึ่งสัปดาห์ ผลกระทบต่อสุขภาพทางสังคมส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลางและไม่สัมพันธ์กับจำนวนเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตต่อหนึ่งสัปดาห์ การใช้อินเทอร์เน็ต มีผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายจิตใจและสังคม โดยเฉพาะผลกระทบต่อสุขภาพทั้งร่างกาย

1.1 ตัวตนจำลอง ผู้ให้ข้อมูลมีการจำลองชีวิตหรือการสร้างตัวละครขึ้นมาบนโลกเสมือนในอินเทอร์เน็ตที่เสมือนจริง ทำให้มีความสุขและผูกพันกับอีกชีวิตหนึ่งของตน

1.2 สังคมจำลอง หมายถึง โลกใบใหม่ที่สร้างขึ้นในอินเทอร์เน็ต กลายเป็นสังคมจำลองที่มีสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน คนรัก มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มีสิ่งใหม่และความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

1.3 หลุมหลบภัย ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดประสบการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัยและมีความสุข เป็นที่หลบหนีจากความเครียด ความวิตกกังวลในสัมพันธ์ภาพและการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. ความพิเศษแห่งตน หมายถึง การที่ตนต้องใช้อินเทอร์เน็ตมาก ๆ ทำให้คุ้นเคยกับการใช้งานมีความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ มีความสามารถในการวางแผน แก้ไขปัญหา และควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้มากกว่าผู้อื่น รู้สึกว่าตนเองมีตัวตนที่มีคุณค่าพิเศษกว่าบุคคลอื่น ได้รับการยกย่อง ประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 ประเด็นย่อย ได้แก่

2.1 ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนถึงความคิดและการรับรู้ต่อตนเองถึงความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตที่สูงกว่าบุคคลอื่น ๆ

2.2 ผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนความรู้สึก ที่ตนเองได้รับจากความคิดว่าตนเองเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความสามารถพิเศษกว่าคนอื่นว่ารู้สึกเท่ เก่ง ภาคภูมิใจ ได้รับการยกย่องจากคนอื่น

3. การเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต หมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนเป็นกิจวัตรประจำวันที่มีความสำคัญมากเป็นสิ่งที่ต้องใช้ทุกวันจนเสมือนลมหายใจในการดำรงชีวิต หากขาดหายไปจากชีวิต จะรู้สึกไม่มีความสุข รู้สึกเหมือนกับขาดอะไรไปบางอย่าง และเป็นสิ่งที่ให้กำลังใจและแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

3.1 เป็นเสมือนกิจวัตรประจำวัน ผู้ให้ข้อมูลได้ถ่ายทอดเรื่องราวถึงการใช้ชีวิตในแต่ละวันของตนเองและอินเทอร์เน็ตว่า เหมือนเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกวันตรวจสอบว่ามีอะไรเคลื่อนไหวบ้าง โดยสามารถใช้อินเทอร์เน็ตควบคู่ไปกับการทำกิจวัตรประจำวัน จากที่เมื่อก่อนมีเวลาว่างอาจใช้เวลาทำกิจกรรมทางสังคมอื่นหรือสิ่งที่ตนเองพอใจ แต่เมื่อมีอินเทอร์เน็ตการใช้อินเทอร์เน็ตจึงกลายเป็นกิจกรรมที่มาทดแทนเวลาว่างที่มี

3.2 เป็นกำลังใจและแรงบันดาลใจ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้สะท้อนถึงอารมณ์ ความคิด และจินตนาการที่ได้รับจากการใช้อินเทอร์เน็ตว่าก่อให้เกิดกำลังใจและแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต เช่นการสร้างศิลปะจากเกมส์ การมีตัวละครสมมุติจากอินเทอร์เน็ตที่คอยให้กำลังใจหรือแม้แต่ใช้อินเทอร์เน็ตในการติดตามศิลปินที่ตนหลงใหล ชื่นชอบ

จิรวรรณ ศรีวงษ์ (2559) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2-6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 456 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-Test และ F-test พบว่า

1. นักศึกษาเริ่มต้นการค้นหาด้วยโปรแกรมการค้นหา ด้วยวิธีการกำหนดคำค้น และเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการบนระบบอินเทอร์เน็ตมากที่สุด นักศึกษาประเมินสารสนเทศที่ค้นได้โดยพิจารณาจากความทันสมัยของสารสนเทศ และจะหยุดค้นทันทีเมื่อได้จำนวนรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่ง
2. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศตามตัวแปร ได้แก่ เพศ ชั้นปี และคณะที่ศึกษาแล้ว พบว่า นักศึกษาในคณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศต่างกัน และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาจำแนกตามเพศและชั้นปี
3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา คือ การประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศและการใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับ

ตารางที่ 2-1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ชื่อ - นามสกุล	พ.ศ.	ตัวแปรต้น										
		เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	ชั้นปี	รายได้	ค่าใช้จ่าย	คณะ	สถานที่	ช่วงเวลา	ระยะเวลา	ประสบการณ์
ชัชพงศ์ ตั้งมณี	2545	-	-	-	√	-	-	-	√	-	√	-
อรรถพล อูสายพันธ์	2549	-	-	-	√	-	-	√	-	√	√	-
สุนิสา มาณพ	2550	-	-	√	-	-	-	-	√	√	√	√
อนุพงษ์ แต้ศิลาปสาธิต	2550	√	√	√	√	√	-	-	√	-	-	-
นัยนา ชำชอง	2550	√	-	√	√	-	-	-	√	-	√	-
สุนันทา วงจตุรภัทร์	2552	-	-	√	-	-	-	-	-	-	-	-
ทวิลาภ ต้นสวัสดิ์	2553	√	√	-	-	-	-	-	√	√	√	-
มลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ	2554	-	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-
พรพรรณ ศรีโสภา	2558	-	-	√	-	-	-	-	-	-	-	-
จิรวรรณ ศรีวงษ์	2559	√	-	-	√	-	-	√	-	-	-	-

หมายเหตุ: (√ = ขอมรับสมมติฐาน) (- = ไม่ได้นำมาใช้) (× = ปฏิเสธสมมติฐาน)

จากตารางที่ 2-1 ทบทวนตัวแปรต้นพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่าย คณะ สถานที่ ช่วงเวลา ระยะเวลา มีผลแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมุติฐาน โดยเลือกจากตัวแปรต้นที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากการทบทวนวรรณกรรม คือ ชั้นปี ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการใช้สารสนเทศ และสถานที่ในการใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2559 จำนวน 37,884 คน (สำนักทะเบียนของมหาวิทยาลัยบูรพา 20 มกราคม 2560)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา คำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรม G Power Analysis โดยกำหนด ระดับความเชื่อมั่นนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีอำนาจการทดสอบคือ .90 และขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปร (Effect size) เท่ากับ .25 แทน ค่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 255 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศ ก็คือการแสวงหาสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อความแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ข้อความเกี่ยวกับ ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นข้อความแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 3 พฤติกรรมสารสนเทศเป็นข้อคำถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. การแสวงหาสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ
 2. การใช้สารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ
- มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
ระดับ	มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
ระดับ	มาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ระดับ	ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
ระดับ	น้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
ระดับ	น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลมารวบรวมประกอบการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้ข้อคำถามมีความครอบคลุม

2. นำชุดแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้ว ส่งอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและชุดคำถาม 3 ท่าน ได้แก่

2.1 นายณัฐมิตร รอดโสภา

(หัวหน้างานวิจัยคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา)

2.2 นายพรศักดิ์ ฑูปิยะ

(รองผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยบูรพา)

2.3 ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ

(ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการวิทยาลัยบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพา)

3. ทดสอบแบบสอบถาม 30 ชุดกับ นิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อ เพื่อหาคุณภาพ เครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) ที่ 0.90 โดย ค่า Cronbach's Alpha ในแต่ละด้านดังนี้ การแสวงหาสารสนเทศ = .72 การใช้สารสนเทศ = .95 พฤติกรรมสารสนเทศ = .85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล และนำแบบสอบถามที่ได้กลับมา ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็ดำเนินการขั้นตอนต่อไปก็คือ นำข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอน คือ

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถาม (ตอนที่ 1: ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม)

มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ร้อยละ

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถาม (ตอนที่ 2: พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต) และ (ตอนที่ 3: พฤติกรรมสารสนเทศ) มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนคำตอบเป็นระดับแล้วนำผลคะแนนมาแปลงค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541, หน้า 9)

4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับ มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับ มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับ ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับ น้อย
1.0 - 1.49	หมายถึง	ระดับ น้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศ ใช้สถิติ ดังนี้ ตัวแปรต้นที่จำแนกได้ 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปรเพศ และ ระดับการศึกษา ใช้สถิติ t-Test (Independent samples) ส่วนตัวแปรต้นที่จำแนกได้ มากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ตัวแปร อายุ ชั้นปี รายได้ต่อเดือน คณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์ ใช้สถิติ F-test รวมถึง Welch และ Brown-Forsythe หากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า มีความแตกต่างทางสถิติทางนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะนำมาเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) และ Dunnett C

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพา” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 255 คน ทำการสุ่มแบบบังเอิญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและศึกษาข้อเสนอแนะ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพาจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ต่อเดือน คณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ต่อเดือน คณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ต่อเดือน คณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	82	32.16
หญิง	173	67.84

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 17 ปี	1	0.39
17-25 ปี	213	83.53
26-30 ปี	19	7.45
31 ปีขึ้นไป	22	8.63
ระดับการศึกษา		
ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี	207	81.50
ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท	48	18.50
ชั้นปี		
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	37	14.51
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 2	44	17.25
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 3	63	24.71
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 4	67	26.27
ปริญญาโท	44	17.25
กลุ่มคณะ		
กลุ่มวิทยาศาสตร์และสุขภาพ	54	21.18
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	55	21.57
กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	146	57.25
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	157	61.57
10,001-20,000 บาท	62	24.31
20,001-30,000 บาท	23	9.02
30,001 บาทขึ้นไป	13	5.10
รวม	255	100.00

จากตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.84 และเพศชาย ร้อยละ 32.16

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 17-25 ปี ร้อยละ 83.53 รองลงมา คือ อายุ 31 ปีขึ้นไป อายุ 26-30 ปี และอายุ ต่ำกว่า 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.63, 7.45 และ 0.39 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 81.50 และรองลงมา คือ ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท ร้อยละ 18.50

ชั้นปีพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 26.27 รองลงมา คือ ปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 24.71 ปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 และปริญญาโทมีสัดส่วน เท่ากันคือร้อยละ 17.25 และสุดท้ายคือ ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 14.51

กลุ่มคณะพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ร้อยละ 57.25 รองลงมา คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 21.57 และกลุ่มวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ร้อยละ 21.18 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 61.57 รองลงมา คือ รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 24.31 รายได้ต่อ เดือน 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 9.02 และรายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 5.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 4-2 จำนวน และร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามสถานที่การใช้งานบ่อยที่สุด

สถานที่	ความถี่	ร้อยละ
บ้าน	21	8.24
สถานที่ต่าง ๆ ตามจุดบริการ Wifi	199	78.04
สถานศึกษา	30	11.76
ร้านอินเทอร์เน็ต	1	0.39
อื่น ๆ	4	1.57
รวม	255	100.00

จากตารางที่ 4-2 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาจำแนกตามสถานที่การใช้งานบ่อยที่สุด พบว่าส่วนใหญ่มีการใช้งานจากสถานที่ต่าง ๆ ตามจุดบริการ Wifi มากที่สุด ร้อยละ 78.04 รองลงมา คือ สถานศึกษา บ้าน สถานที่อื่น ๆ และร้านอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 11.76 8.24 1.57 และ 0.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 จำนวน และร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่เรียงลำดับอุปกรณ์ที่ท่านใช้

ลำดับอุปกรณ์ที่ใช้อินเทอร์เน็ต	ระดับความคิดเห็น				คะแนนจาก การคำนวณแบบ ถ่วงน้ำหนัก
	บ่อยที่สุด (4)	บ่อย (3)	น้อย/ บางครั้ง (2)	แทบจะไม่ใช้/ ใช้น้อยที่สุด (1)	
1. Computer PC	10 (3.90%)	34 (13.30%)	193 (75.69%)	18 (7.10%)	546
2. Smartphone	232 (90.98%)	13 (5.10%)	7 (2.70%)	3 (1.20%)	1,054
3. Notebook/ Macbook/ Labtop	11 (4.30%)	194 (76.08%)	37 (14.50%)	13 (5.10%)	713
4. Tablet	3 (1.20%)	12 (4.70%)	18 (7.10%)	222 (87.06%)	306

จากตารางที่ 4-3 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือในระดับบ่อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.98 ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ Notebook ในระดับบ่อย คิดเป็นร้อยละ 76.08 ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ Computer PC ในระดับน้อย/ บางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.69 และส่วนใหญ่แทบจะไม่ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ Tablet คิดเป็นร้อยละ 87.06 เมื่อคำนวณค่าคะแนน แบบถ่วงน้ำหนัก โดยให้คะแนน 4 สำหรับบ่อยที่สุด คะแนน 3 สำหรับบ่อย คะแนน 2 น้อย และ 1 สำหรับแทบจะไม่ได้ใช้ พบว่า Smartphone ถือเป็นอุปกรณ์ที่นิสิตใช้งานอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือ Notebook/ Macbook/ Labtop/ Computer PC และ Tablet ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน
Computer PC จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
06.01-12.00 น.	19	29.69
12.01-18.00 น.	14	21.88
18.01-24.00 น.	29	45.31
24.01-06.00 น.	2	3.13
รวม	64	100

จากตารางที่ 4-4 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่านอุปกรณ์ Computer PC พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. ร้อยละ 45.31 รองลงมา คือ ช่วงเวลา 06.01-12.00 น. ช่วงเวลา 12.01-18.00 น. และช่วงเวลา 24.01-06.00 น. ร้อยละ 29.69, 21.88 และ 3.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน
Computer PC จำแนกตามวันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

วันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
วันจันทร์-ศุกร์	18	28.12
วันเสาร์-อาทิตย์	14	21.88
ทุกวัน	32	50.00
รวม	64	100.00

จากตารางที่ 4-5 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่านอุปกรณ์ Computer PC พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต ทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ วันจันทร์-ศุกร์ และวันเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 28.12 และ 21.88 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน
Computer PC จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 20 นาที	4	6.35
21-40 นาที	13	20.63
41-60 นาที	11	17.46
61 นาทีขึ้นไป	35	55.56
รวม	63	100

จากตารางที่ 4-6 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่านอุปกรณ์ Computer PC พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต 61 นาทีขึ้นไป
ร้อยละ 55.56 รองลงมา คือ 21-40 นาที 41-60 นาทีและไม่เกิน 20 นาที คิดเป็นร้อยละ 20.63, 17.46
และ 6.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-7 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน
Computer PC จำแนกตามจุดประสงค์ในการใช้บ่อยที่สุด

จุดประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อการศึกษา	22	34.92
เพื่อความบันเทิง	15	23.81
เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย	6	9.52
เพื่อใช้งาน Social Network	11	17.46
อื่น ๆ	9	14.29
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 4-7 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่านอุปกรณ์ Computer PC พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษา
คิดเป็นร้อยละ 34.92 รองลงมา คือ เพื่อความบันเทิง เพื่อใช้งาน Social Network อื่น ๆ และเพื่อเข้า
ใช้งานสารสนเทศของมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 23.81, 17.46, 14.29 และ 9.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-8 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
06.01-12.00 น.	5	2.51
12.01-18.00 น.	15	7.54
18.01-24.00 น.	161	80.90
24.01-06.00 น.	18	9.05
รวม	199	100.00

จากตารางที่ 4-8 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 80.90 รองลงมา คือ 24.01-06.00 น. 12.01-18.00 น. และ 06.01-12.00 น. คิดเป็นร้อยละ 9.05, 7.54 และ 2.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-9 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามวันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

วันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
วันจันทร์-ศุกร์	7	3.52
วันเสาร์-อาทิตย์	107	53.77
ทุกวัน	85	42.71
รวม	199	100.00

จากตารางที่ 4-9 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตวันเสาร์-อาทิตย์ มีการใช้ คิดเป็นร้อยละ 53.77 รองลงมา คือ ทุกวัน และ วันจันทร์-ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 42.71, 3.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-10 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เกิน 20 นาที	5	2.51
2. 21-40 นาที	3	1.51
3. 41-60 นาที	31	15.58
4. 61 นาทีขึ้นไป	160	80.40
รวม	199	100.00

จากตารางที่ 4-10 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต 61 นาทีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมา คือ 41-60 นาที ไม่เกิน 20 นาที และ 21-40 นาที คิดเป็นร้อยละ 15.58, 2.51 และ 1.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-11 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop โดยจำแนกตามจุดประสงค์ที่ใช้บ่อยที่สุด

จุดประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อการศึกษา	152	76.38
2. เพื่อความบันเทิง	23	11.56
3. เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย	5	2.51
4. เพื่อใช้งาน Social Network	15	7.54
5. อื่น ๆ	4	2.01
รวม	199	100.00

จากตารางที่ 4-11 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 76.38 รองลงมา คือ เพื่อความบันเทิง เพื่อใช้งาน Social Network

เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 11.56, 7.54, 2.51 และ 2.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-12 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
06.01-12.00	8	3.16
12.01-18.00	47	18.58
18.01-24.00	171	67.59
24.01-06.00	27	10.67
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 4-12 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 67.59 รองลงมา คือ 12.01-18.00 น. 24.01-06.00 น. และ 06.01-12.00 น. คิดเป็นร้อยละ 18.58, 10.67 และ 3.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-13 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามวันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

วันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
วันจันทร์-ศุกร์	8	3.16
วันเสาร์-อาทิตย์	8	3.16
ทุกวัน	237	93.68
รวม	254	100.00

จากตารางที่ 4-13 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวันคิดเป็นร้อยละ 93.68 รองลงมา คือ วันจันทร์-ศุกร์และวันเสาร์-อาทิตย์ มี จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-14 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 20 นาที	8	3.17
21-40 นาที	12	4.76
41-60 นาที	19	7.54
61 นาทีขึ้นไป	213	84.52
รวม	252	100.00

จากตารางที่ 4-14 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระยะเวลา 61 นาทีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 84.52 รองลงมา คือ 41-60 นาที 21-40 นาที และไม่เกิน 20 นาที คิดเป็นร้อยละ 7.54 4.76 และ 3.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-15 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone โดยจำแนกตามจุดประสงค์ที่ใช้บ่อยที่สุด

จุดประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อการศึกษา	4	1.58
เพื่อความบันเทิง	43	17.00
เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย	2	0.79
เพื่อใช้งาน Social Network	203	80.24
อื่น ๆ	1	0.40
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 4-15 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Smartphone พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตในจุดประสงค์เพื่อใช้งาน Social Network คิดเป็นร้อยละ 80.24 รองลงมา คือ เพื่อความบันเทิง เพื่อการศึกษา เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 17.00 1.58 0.79 และ 0.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-16 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ช่วงเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
06.01-12.00	7	21.21
12.01-18.00	8	24.24
18.01-24.00	18	54.55
24.01-06.00	0	0
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 4-16 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมา คือ 12.01-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 24.24 และ 21.21 ตามลำดับ ส่วนช่วงเวลา 21.01-06.00 ไม่มีใครใช้งาน

ตารางที่ 4-17 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามวันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

วันเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
วันจันทร์-ศุกร์	4	12.12
วันเสาร์-อาทิตย์	4	12.12
ทุกวัน	24	72.73
อื่น ๆ	1	3.03
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 4-17 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมา คือ วันจันทร์-ศุกร์และวันเสาร์-อาทิตย์ มี จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.12 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.03

ตารางที่ 4-18 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด

ระยะเวลาที่ใช้บ่อยที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 20 นาที	5	15.15
21-40 นาที	5	15.15
41-60 นาที	8	24.24
61 นาทีขึ้นไป	14	42.42
อื่น ๆ	1	3.03
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 4-18 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต 61 นาทีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.42 รองลงมา คือ 41-60 นาที 21-40 นาที ไม่เกิน 20 นาที คิดเป็นร้อยละ 24.24 15.15 และ 15.15

ตารางที่ 4-19 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาผ่าน Tablet โดยจำแนกตามจุดประสงค์ที่ใช้บ่อยที่สุด

จุดประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อการศึกษา	9	27.27
เพื่อความบันเทิง	12	36.36
เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย	4	12.12
เพื่อใช้งาน Social Network	8	24.24
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 4-19 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา Tablet พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 36.36 รองลงมา คือ เพื่อการศึกษา เพื่อใช้งาน Social Network และเพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยคิดเป็นร้อยละ 27.27 24.24 และ 12.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-20 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
จำแนกตามค่าใช้จ่ายบริการอินเทอร์เน็ต/ บริการสารสนเทศต่อเดือนโดยประมาณ

ค่าบริการ	ความถี่	ร้อยละ
1-500 บาท/ เดือน	149	58.43
501-1,000 บาท/ เดือน	87	34.12
1,001-1,500บาท/ เดือน	14	5.49
ไม่ได้เสียค่าใช้จ่าย	4	1.57
อื่น ๆ	1	0.39
รวม	255	100.00

จากตารางที่ 4-20 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพาการใช้จ่ายค่าบริการอินเทอร์เน็ต/ บริการสารสนเทศต่อเดือนโดยประมาณ พบว่า
นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ต 1-500 บาท/ เดือน คิดเป็นร้อยละ 58.43 รองลงมา คือ 501-1,000
บาท/ เดือน 1,001-1,500 บาท/ เดือน ไม่ได้เสียค่าใช้จ่าย และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 34.12 5.49 1.57
และ 0.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-21 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาจำแนก
ตามระยะเวลาที่มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ

ระยะเวลา	ความถี่	ร้อยละ
1-5 ปี	32	12.55
6-10 ปี	205	80.39
11-15 ปี	16	6.27
16-20 ปี	2	0.79
รวม	255	100.00

จากตารางที่ 4-21 จำนวน และร้อยละของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพาที่มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้
อินเทอร์เน็ต 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.39 รองลงมา คือ 1-5 ปี 11-15 ปี และ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ

12.55 6.27 และ 0.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-22 จำนวน ร้อยละ ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่
จำแนกตามการเข้าใช้ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา

ระบบสารสนเทศ	จำนวน (N=255)	ร้อยละ
ระบบทะเบียนและสถิติ (http://reg.buu.ac.th/)	248	97.25
ระบบการประเมินการเรียน การสอน (http://assess.buu.ac.th/)	133	52.16
ระบบ One Stop Service บริการ นิสิต (http://oss.buu.ac.th/)	34	13.33
ระบบ E-learning หรือ ระบบ การบริหารจัดการเรียนการสอน (http://Lms.buu.ac.th)	41	16.08
กองกิจการนิสิต (http://affair.buu.ac.th/)	64	25.10
ระบบสืบค้น/ ห้องสมุดออนไลน์ BUU LIBRARY (http://www.lib.buu.ac.th)	210	82.35
ระบบสารสนเทศอื่น ๆ	2	0.78

จากตารางที่ 4-22 แสดงพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่
เคยใช้ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเข้าระบบ
ทะเบียนและสถิติ (<http://reg.buu.ac.th/>) จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25 รองลงมา คือ ระบบ
สืบค้น/ ห้องสมุดออนไลน์ BUU LIBRARY (<http://www.lib.buu.ac.th>) จำนวน 210 คน คิดเป็น
ร้อยละ 82.35 รองลงมา คือ ระบบการประเมินการเรียนการสอน (<http://assess.buu.ac.th/>) จำนวน
133 คน คิดเป็นร้อยละ 52.16 รองลงมา คือ กองกิจการนิสิต (<http://affair.buu.ac.th/>) จำนวน 64 คน
คิดเป็นร้อยละ 25.10 รองลงมา คือ ระบบ E-learning หรือระบบการบริหารจัดการเรียนการสอน

(<http://Lms.buu.ac.th>) จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 16.08 รองลงมา คือ ระบบ One Stop Service บริการนิสิต (<http://oss.buu.ac.th/>) จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และรองลงมา คือ ระบบสารสนเทศอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.78 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ

1. การแสวงหาสารสนเทศ

ตารางที่ 4-23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรม และลำดับพฤติกรรมสารสนเทศ ด้านการแสวงหาสารสนเทศ

การแสวงหาสารสนเทศ	ตรงกับสภาพความเป็นจริง					\bar{X}	SD	ระดับ พฤติกรรม	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เมื่อท่านต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ ท่านจะเริ่มหาข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นลำดับแรก	158 61.96%	67 26.28%	29 11.37%	1 0.39%	-	4.49	0.70	มาก	1
2. เมื่อท่านต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ ท่านจะเริ่มหาข้อมูลจากแหล่งบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ เพื่อน ผู้เชี่ยวชาญ	35 13.73%	164 64.31%	43 16.86%	13 5.10%	-	3.86	0.70	มาก	2
3. เมื่อท่านต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ ท่านจะเริ่มหาข้อมูลจากสถานที่ เช่น แหล่งสารสนเทศของมหาวิทยาลัย หอสมุด ห้องสมุด	34 13.33%	123 48.24%	85 33.33%	10 3.92%	3 1.18%	3.68	0.79	มาก	4
4. เมื่อท่านต้องการความรู้เพิ่มเติม ท่านจะเข้าร่วมในกิจกรรมสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าประชุม/ สัมมนา เข้าร่วมการอบรม	4 1.57%	43 16.86%	97 38.04%	108 42.35%	3 1.18%	2.75	0.80	ปานกลาง	10
5. สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารและนิตยสาร ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่ท่านนิยมใช้ค้นหาสารสนเทศ	12 4.71%	32 12.55%	104 40.78%	106 41.57%	1 0.39%	2.80	0.84	ปานกลาง	8

ตารางที่ 4-23 (ต่อ)

การแสวงหาสารสนเทศ	ตรงกับสภาพความเป็นจริง					\bar{X}	SD	ระดับ พฤติกรรม	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
6. เมื่อท่านต้องการข้อมูลสารสนเทศเพิ่มเติม ท่านจะแสวงหาสารสนเทศจากสื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุ	10 3.92%	36 14.12%	102 40.00%	105 41.18%	2 0.78%	2.79	0.83	ปานกลาง	9
7. ท่านพบเจอข้อมูลสารสนเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ท่านกำลังค้นหา เช่น การหาข้อมูลอ้างอิงจากหนังสือพบข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติมจากในหนังสืออื่น ๆ	9 3.53%	42 16.47%	101 39.61%	102 40.00%	1 0.39%	2.82	0.83	ปานกลาง	7
8. ระหว่างท่านกำลังรับสารสนเทศจากรายการทีวีเพื่อความบันเทิง ท่านมักได้รับสารสนเทศอื่นเพิ่มเติมมาโดยไม่ได้ตั้งใจ เช่น โฆษณาทางทีวี	11 4.31%	56 21.96%	100 39.22%	88 34.51%	-	2.96	0.85	ปานกลาง	6
9. ท่านมักพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งสารสนเทศที่ท่านมีความรู้เดิมอยู่แล้วเพื่อเพิ่มพูนความรู้	9 3.53%	151 59.22%	89 34.90%	6 2.35%	-	3.63	0.59	มาก	5
10. เมื่อท่านสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งแรกไม่พบ ท่านจะเปลี่ยนแหล่งสารสนเทศอื่นเพิ่มเติมเสมอ	16 6.27%	154 60.39%	83 32.55%	2 0.78%	-	3.72	0.58	มาก	3
รวม (n = 255)						3.35	0.45	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4-23 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศพบว่าในภาพรวมนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 1. เมื่อต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ จะเริ่มหาข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.70$) รองลงมาคือ ข้อ 2 เมื่อต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ จะเริ่มหาข้อมูลจากแหล่งบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ เพื่อน ผู้เชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.70$) เมื่อสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งแรกไม่พบ จะเปลี่ยนแหล่งสารสนเทศอื่นเพิ่มเติมเสมอ ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.58$) เมื่อต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ ท่านจะเริ่มหาข้อมูลจากสถานที่ เช่น แหล่งสารสนเทศของมหาวิทยาลัย หอสมุด ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.79$) ตามลำดับ โดยนิสิตที่ต้องการความรู้เพิ่มเติม จะเข้าร่วมในกิจกรรมสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าประชุม/ สัมมนา เข้าร่วมการอบรม มีระดับที่น้อยสุด ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 0.80$) การใช้สารสนเทศ

ตารางที่ 4-24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรม และลำดับพฤติกรรมสารสนเทศ ด้านการใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ	ตรงกับสภาพความเป็นจริง					\bar{X}	SD	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้มีข้อมูลประกอบการทำรายงาน/ การวิจัยที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น	136 53.30%	65 25.50%	53 20.80%	1 0.40%	-	4.31	0.81	มาก	2
2. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้ได้ความรู้เพิ่มเติมและเพิ่ม ความได้เปรียบในการเตรียมตัวสอบ	129 50.60%	67 26.30%	57 22.40%	2 0.80%	-	4.26	0.83	มาก	7
3. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้สามารถติดตามข้อมูลข่าวสาร ที่ทันสมัย ได้อย่างรวดเร็ว	138 54.10%	68 26.70%	47 18.40%	2 0.80%	-	4.34	0.80	มาก	1
4. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้ได้สนทนากับผู้อื่นและ แลกเปลี่ยนความรู้และมุมมองระหว่างกัน	132 51.80%	73 28.60%	47 18.40%	3 1.20%	-	4.30	0.80	มาก	5
5. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่สนใจ	132 51.80%	72 28.20%	50 19.60%	1 0.40%	-	4.31	0.79	มาก	3
6. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้เข้าใจเนื้อหาการเรียนได้รวดเร็ว	132 51.80%	72 28.20%	50 19.60%	1 0.40%	-	4.31	0.79	มาก	3
7. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้ผ่อนคลายความเครียดได้	132 51.80%	69 27.10%	51 20.00%	2 0.80%	1 0.40%	4.29	0.83	มาก	6
รวม (n = 255)						4.30	0.76	มาก	

จากตารางที่ 4- 24 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพามีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30, SD = 0.76$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การแสวงหาสารสนเทศทำให้สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ได้อย่างรวดเร็วเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.80$) รองลงมาคือ ข้อ 1. การแสวงหาสารสนเทศทำให้มีข้อมูลประกอบการทำรายงาน/ การวิจัยที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.31, SD = 0.81$) ข้อ 5 การแสวงหาสารสนเทศทำให้เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่สนใจที่มีค่าคะแนนเท่ากัน และข้อ 6. การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้เข้าใจเนื้อหาการเรียนได้รวดเร็ว ($\bar{X} = 4.31, SD = 0.79$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย การแสวงหาสารสนเทศทำให้ได้ความรู้เพิ่มเติมและเพิ่มความได้เปรียบในการเตรียมตัวสอบมีระดับน้อยสุด ($\bar{X} = 4.26, SD = 0.83$)

ตารางที่ 4-25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ พฤติกรรมสารสนเทศ

พฤติกรรมสารสนเทศ	\bar{X}	SD	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การแสวงหาสารสนเทศ	3.35	0.45	ปานกลาง
2. การใช้สารสนเทศ	4.30	0.76	มาก
รวม	3.83	0.47	มาก

จากตารางที่ 4-25 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมสารสนเทศพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพามีพฤติกรรมสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, SD = 0.47$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30, SD = 0.76$) รองลงมาคือ การแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35, SD = 0.45$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ต่อเดือน คณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์ สมมติฐานข้อ 1 นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-26 การเปรียบเทียบเพศกับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

เพศ	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
ชาย	82	3.82	0.46	-0.08	0.94
หญิง	173	3.83	0.47		

จากตารางที่ 4-26 พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาเพศหญิงมีพฤติกรรมสารสนเทศดีกว่าเพศชายเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ค่า Sig มากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ได้กำหนดไว้คือ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 ดังกล่าวไว้และสรุปได้ว่า นิสิตที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2 นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	\bar{X}	SD
ไม่เกิน 25 ปี	3.84	0.46
26-30 ปี	3.89	0.41
31 ปีขึ้นไป	3.59	0.48

จากตารางที่ 4-27 พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีอายุ 26-30 ปี มีพฤติกรรมสารสนเทศดีกว่าอายุไม่เกิน 25 ปีและ 31 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4-28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรม
สารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา กับอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.35	2	0.67	3.13	0.05
ภายในกลุ่ม	54.46	252	0.21		
รวม	55.82	254			

$P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4-28 จากการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนพบว่าเป็นไปตามข้อกำหนดคือ Levene's test มีค่า $P > 0.05$ และผลทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดย ANOVA พบว่า ค่า $P \leq .05$ แสดงว่าพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีกลุ่มอายุต่างกันมีพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4-29 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ไม่เกิน 25 ปี	26-30 ปี	31 ปีขึ้นไป
		3.84	3.89	3.59
ไม่เกิน 25 ปี	3.84	-		
26-30 ปี	3.89	0.05	-	
31 ปีขึ้นไป	3.59	-0.03*	-0.29*	-

$P \leq .05$

จากตารางที่ 4- 29 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า นิสิตที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิตที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี และนิสิตที่มีอายุ 26-30 ปี มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศดีกว่านิสิตที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป

สมมติฐานข้อ 3 นิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-30 การเปรียบเทียบระดับการศึกษากับพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย
บูรพา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
ปริญญาตรี	207	3.84	0.46	1.31	0.19
ปริญญาโท	48	3.75	0.46		

จากตารางที่ 4-30 พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาในระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมสารสนเทศดีกว่าปริญญาโทเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ค่า Sig มากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ได้กำหนดไว้คือ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 3 ดังกล่าวไว้ และสรุปได้ว่า นิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 4 นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	\bar{X}	SD
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	3.95	0.40
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 2	3.92	0.47
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 3	3.64	0.54
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 4	3.93	0.36
ปริญญาโท	3.74	0.45

จากตารางที่ 4-31 พบว่า ระดับการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่อยู่ในชั้นปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ดีกว่าปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ปริญญาโท และปริญญาตรีชั้นปีที่ 3

ตารางที่ 4-32 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
กับชั้นปี

	Statistic	Df1	Df2	Sig.
Welch	4.55	4	113.79	0.00
Brown-Forsythe	5.13	4	224.08	0.00

จากตารางที่ 4-32 จากการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนพบว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด คือ Levene's test มีค่า $P \leq .05$ ดังนั้นจึงใช้ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Brown-Forsythe และค่า Welch พบว่าค่า $P \leq .05$ ซึ่งมีผลสอดคล้องกับ ANOVA ดังนั้นแสดงว่าพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีชั้นปีต่างกัน แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-33 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัย
บูรพา จำแนกตามชั้นปี

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4	ปริญญา โท
		3.95	3.92	3.64	3.93	3.74
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	3.95	-				
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 2	3.92	- 0.03	-			
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 3	3.64	- 0.31*	- 0.28*	-		
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 4	3.93	- 0.02	- 0.01	- 0.29*	-	
ปริญญาโท	3.74	- 0.21	- 0.18	- 0.10	- 0.19	-

จากตารางที่ 4-33 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ Dunnett C พบว่า นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมสารสนเทศแยกจาก นิสิตชั้นปีที่ 1 นิสิตชั้นปี 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4

สมมติฐานข้อ 5 นิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	\bar{X}	SD
ไม่เกิน 10,000 บาท	3.88	0.44
10,001-20,000 บาท	3.68	0.51
20,001-30,000 บาท	3.84	0.40
30,001 บาทขึ้นไป	3.76	0.50

จากตารางที่ 4-34 พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท ต่ำกว่ารายได้ 20,001-30,000 บาท 30,001 บาทขึ้นไป และ 10,001-20,000 บาท

ตารางที่ 4-35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพากับรายได้

Source of Variance	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.85	3	0.61	2.86	0.04
ภายในกลุ่ม	53.97	251	0.21		
รวม	55.83	254			

จากตารางที่ 4-35 จากการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนพบว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด คือ Levene's test มีค่า $P \leq .05$ และผลการตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดย ANOVA พบว่าค่า $P \leq .05$ ดังนั้นแสดงว่าพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-36 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศของ
นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามรายได้

รายได้	\bar{X}	ไม่เกิน			
		10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001 บาทขึ้นไป
		3.88	3.68	3.84	3.76
ไม่เกิน 10,000 บาท	3.88	-			
10,001-20,000 บาท	3.68	-0.20*	-		
20,001-30,000 บาท	3.84	-0.04	0.16	-	
30,001 บาทขึ้นไป	3.76	-0.12	0.77	-0.08	-

จากตารางที่ 4-36 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่านิสิตที่มีรายได้มีพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีพฤติกรรมสารสนเทศดีกว่ารายได้ 10,001-20,000 บาท

สมมติฐานข้อที่ 6 นิสิตที่เรียนกลุ่มคณะต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มคณะ

กลุ่มคณะ	\bar{X}	SD
กลุ่มวิทยาศาสตร์และสุขภาพ	3.96	0.36
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.94	0.41
กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	3.73	0.50

จากตารางที่ 4-37 พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาของ
กลุ่มวิทยาศาสตร์และสุขภาพดีกว่ากลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและกลุ่มสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์

ตารางที่ 4-38 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

	Statistic	Df1	Df2	Sig.
Welch	7.94	2	123.55	0.00
Brown-Forsythe	8.81	2	194.16	0.00

จากตารางที่ 4-38 จากการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนพบว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด คือ Levene's test มีค่า $P \leq .05$ ดังนั้นจึงใช้ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Brown-Forsythe และค่า Welch พบว่าค่า $P \leq .05$ ซึ่งมีผลสอดคล้องกับ ANOVA ดังนั้นแสดงว่าพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีกลุ่มคณะต่างกัน แยกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0

ตารางที่ 4-39 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามกลุ่มคณะ

กลุ่มคณะ	\bar{X}	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่มสังคมศาสตร์
		วิทยาศาสตร์ และสุขภาพ	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	และมนุษยศาสตร์
		3.96	3.94	3.73
กลุ่มวิทยาศาสตร์และ สุขภาพ	3.96	-		
กลุ่มวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	3.94	- 0.02	-	
กลุ่มสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์	3.73	- 0.23*	- 0.21*	-

จากตารางที่ 4-39 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ Dunnett C พบว่านิสิตที่มีกลุ่มคณะต่างกันมีพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยกลุ่มวิทยาศาสตร์และสุขภาพมีพฤติกรรม

สารสนเทศและกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีพฤติกรรมสารสนเทศดีกว่ากลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

สมมติฐานข้อ 7 นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย	\bar{X}	SD
1-500 บาทต่อเดือน	3.95	0.41
501-1,000 บาทต่อเดือน	3.68	0.48
1,001-1,500 บาทต่อเดือน	3.47	0.52
ไม่ได้เสียค่าใช้จ่าย	3.59	0.42

จากตารางที่ 4-40 พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ต 1-500 บาทต่อเดือน ดีกว่านิสิตที่เสียค่าใช้จ่าย 501-1,000 บาทต่อเดือน ไม่ได้เสียค่าใช้จ่าย และ 1,001-1,500 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4-41 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

	Statistic	Df1	Df2	Sig.
Welch	8.30	3	12.49	0.00
Brown-Forsythe	9.03	3	27.46	0.00

จากตารางที่ 4-41 จากการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนพบว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด คือ Levene's test มีค่า $P \leq .05$ ดังนั้นจึงใช้ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Brown-Forsythe และค่า Welch พบว่า ค่า $P \leq .05$ ซึ่งมีผลสอดคล้องกับ ANOVA ดังนั้นแสดงว่าพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีค่าใช้จ่ายต่างกัน แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-42 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบริการอินเทอร์เน็ต	\bar{X}	1-500 บาทต่อเดือน	501-1,000 บาทต่อเดือน	1,001-1,500 บาทต่อเดือน	ไม่ได้เสียค่าใช้จ่าย
		3.95	3.68	3.47	3.59
1-500 บาทต่อเดือน	3.95	-			
501-1,000 บาทต่อเดือน	3.68	- 0.27*	-		
1,001-1,500 บาทต่อเดือน	3.47	-0.47*	-0.21	-	
ไม่ได้เสียค่าใช้จ่าย	3.59	-0.36	-0.09	0.18	-

จากตารางที่ 4-42 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ Dunnett C พบว่า นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายบริการอินเทอร์เน็ตต่างกันมีพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายบริการ 1-500 บาทต่อเดือนมีพฤติกรรมสารสนเทศดีกว่านิสิตที่มีค่าใช้จ่ายบริการ 501-1,000 และ 1,001-1,500 บาทต่อเดือน

สมมติฐานข้อ 8 นิสิตที่ใช้สถานที่ต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน

ตารางที่ 4-43 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่การใช้งาน

สถานที่การใช้งาน	\bar{X}	SD
บ้าน	3.65	0.45
สถานที่ต่าง ๆ (เน็ต 3G, 4G, WIFI)	3.89	0.42
สถานศึกษา	3.51	0.61
อื่น ๆ	3.78	0.47

จากตารางที่ 4-43 พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาของสถานที่การใช้งานจากสถานที่ต่าง ๆ (เน็ต 3G, 4G, WIFI) ดีกว่าอื่น ๆ บ้าน และสถานศึกษา

ตารางที่ 4-44 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

	Statistic	Df1	Df2	Sig.
Welch	4.77	3	15.87	0.02
Brown-Forsythe	5.88	3	34.88	0.00

จากตารางที่ 4-44 จากการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนพบว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด คือ Levene's test มีค่า $P \leq .05$ ดังนั้นจึงใช้ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ Brown-Forsythe และค่า Welch พบว่าค่า $P \leq .05$ ซึ่งมีผลสอดคล้องกับ ANOVA ดังนั้นแสดงว่าพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีสถานที่การใช้งานต่างกัน แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-45 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามสถานที่การใช้งาน

สถานที่การใช้งาน	\bar{X}	สถานที่ต่าง ๆ (เน็ต 3G, 4G, WIFI)			
		บ้าน	สถานที่ต่าง ๆ	สถานศึกษา	อื่น ๆ
		3.65	3.89	3.51	3.78
บ้าน	3.65	-			
สถานที่ต่าง ๆ (เน็ต 3G, 4G, WIFI)	3.89	0.24	-		
สถานศึกษา	3.51	-0.14	-0.39*	-	
อื่น ๆ	3.78	0.13	-0.12	0.27	-

จากตารางที่ 4-45 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ Dunnett C พบว่า นิสิตที่มีสถานที่การใช้งานต่างกันมีพฤติกรรมสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิตที่มีการใช้งานตามสถานที่ต่าง ๆ (เน็ต 3G, 4G, WIFI) มีพฤติกรรมสารสนเทศดีกว่าการใช้งานตามสถานศึกษา

สมมติฐานข้อ 9 นิสิตที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศ ต่างกัน

ตารางที่ 4-46 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์	\bar{X}	SD
1-5 ปี	3.49	0.49
6-10 ปี	3.89	0.44
11-15 ปี	3.67	0.50
16-20 ปี	3.83	0.02

จากตารางที่ 4-46 พบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีประสบการณ์ใช้งาน 6-10 ปี ดีกว่า ประสบการณ์ใช้งาน 16-20 ปี 11-15 ปี และ 1-5 ปี

ตารางที่ 4-47 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

	Statistic	Df1	Df2	Sig.
Welch	6.77	3	35.46	0.00
Brown-Forsythe	10.09	3	45.44	0.00

จากตารางที่ 4-47 จากการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวนพบว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด คือ Levene's test มีค่า $P \leq .05$ ดังนั้น จึงใช้ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ Brown-Forsythe และค่า Welch พบว่า ค่า $P \leq .05$ ซึ่งมีผลสอดคล้องกับ ANOVA ดังนั้น แสดงว่าพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีประสบการณ์ใช้งานต่างกัน แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-48 ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
จำแนกตามประสบการณ์ใช้งาน

ประสบการณ์	\bar{X}				
		1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี
		3.49	3.89	3.67	3.83
1-5 ปี	3.49	-			
6-10 ปี	3.89	-0.40*	-		
11-15 ปี	3.67	0.19	-0.22	-	
16-20 ปี	3.83	0.34	-0.06	0.16	-

จากตารางที่ 4-48 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบDunnett C พบว่า นิสิตที่มีประสบการณ์ต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยประสบการณ์ 1-5 ปี มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกับประสบการณ์ 6-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประสบการณ์ 1-5 ปี มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศแยกว่านิสิตที่มีประสบการณ์ใช้งาน 6-10 ปี

ตารางที่ 4-49 สรุปการสมมติฐาน

ลำดับ	สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2	นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3	นิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
4	นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
5	นิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
6	นิสิตที่เรียนกลุ่มคณะต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
7	นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4-49 (ต่อ)

ลำดับ	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
8	นิสิตที่ใช้สถานที่ต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
9	นิสิตที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 4-49 สรุปการสมมติฐาน พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ กลุ่มคณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มี เพศ อายุ ชั้นปี รายได้ กลุ่มคณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์ ต่างกันจะมีพฤติกรรมสารสนเทศแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มี เพศ และระดับการศึกษาต่างกันจะมีพฤติกรรมสารสนเทศไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและศึกษาข้อเสนอแนะ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 255 คน โดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติอ้างอิง (Inferential statistics) สรุปผลการวิจัยทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-Test (Independent samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test รวมถึง Welch และ Brown-Forsythe และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) และ Dunnett C

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 17-25 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อยู่ในช่วงปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มากที่สุดโดยส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ต และสารสนเทศ

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ในด้านของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาส่วนใหญ่จะใช้งาน บ่อยที่สุด จากสถานที่ต่าง ๆ ตามจุดบริการ WIFI โดยใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ Smartphone บ่อยที่สุด รองลงมาคือ อุปกรณ์ Notebook Personal Computer และ Tablet ตามลำดับ

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ตามลำดับ พบว่านิสิตที่ใช้งาน อินเทอร์เน็ตผ่าน Personal Computer ส่วนใหญ่ใช้งานในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. มากที่สุด ใช้ทุกวัน ใช้ 61 นาทีขึ้นไป มีจุดประสงค์ใช้เพื่อการศึกษา สำหรับนิสิตที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ผ่าน Notebook/ Macbook/ Labtop ส่วนใหญ่ใช้งานอยู่ช่วงเวลา 18.01-24.00 น. มากที่สุด ใช้งานเสาร์-อาทิตย์ ใช้งาน 61 นาทีขึ้นไป จุดประสงค์ใช้เพื่อการศึกษา สำหรับการใช้งาน อินเทอร์เน็ตผ่าน Smartphone อยู่ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. ใช้ทุกวัน ใช้ 61 นาทีขึ้นไป เพื่อใช้งาน Social Network มากที่สุด สำหรับการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่าน Tablet อยู่ในช่วงเวลา 24.01-06.00 น. ใช้ทุกวัน 61 นาทีขึ้นไป และใช้เพื่อความบันเทิง มากที่สุด ทั้งนี้ นิสิตมีค่าใช้จ่าย ค่าบริการอินเทอร์เน็ต/ บริการสารสนเทศต่อเดือน 1-500 บาท/ เดือน และมีประสบการณ์การใช้ อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ ส่วนใหญ่พบว่า 6-10 ปี โดยนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาส่วนใหญ่ ใช้ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา คือ ระบบทะเบียนและสถิติ (<http://reg.buu.ac.th/>) มีจำนวนถึง 248 คน รองลงมาคือ ระบบการประเมินการเรียนการสอน (<http://assess.buu.ac.th/>) กองกิจการนิสิต (<http://affair.buu.ac.th/>) E-learning หรือระบบการบริหารจัดการเรียนการสอน One Stop Service บริการนิสิต (<http://oss.buu.ac.th/>) และระบบสารสนเทศอื่น ๆ ตามลำดับ

พฤติกรรมสารสนเทศ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพามีพฤติกรรมสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก และมีพฤติกรรม แสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบสมมติฐานพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นปี รายได้ กลุ่มคณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มี เพศ อายุ ชั้นปี รายได้ กลุ่มคณะ ค่าใช้จ่าย สถานที่ และประสบการณ์ ต่างกันจะมีพฤติกรรมสารสนเทศแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ขณะที่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มี เพศ และ ระดับการศึกษาต่างกันจะมีพฤติกรรม สารสนเทศไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จากการวิจัยพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาพฤติกรรม การใช้สารสนเทศ ในด้านของระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่าน 4 ประเภทอุปกรณ์ (Computer PC, Smartphone, Labtop และ Tablet) การใช้งานส่วนใหญ่เกิน 61 นาที ทุกอุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีลาภ ต้นสวัสดิ์ (2553) วิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและผลกระทบต่อสุขภาพของนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัย บูรพา จำนวน 522 คน พบว่า ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้เน็ตมากกว่า 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นที่ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพาเหมือนกัน จึงมีลักษณะ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตที่ครอบคลุมทุกระดับชั้นปี และกลุ่มคณะ จึงฉายให้เห็นภาพที่การวิจัย และแสดงแนวโน้มของผลกระทบจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตต่อสุขภาพนิสิต ควรจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

พฤติกรรมสารสนเทศ จากการวิจัยพบว่า เมื่อนิสิตต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ จะเริ่มหาข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นลำดับแรก ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ สุนันทา วงจตุรภัทร์ (2552) วิจัยเรื่องพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ด้านวัตถุประสงค์ แหล่งสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหา ภาษา วิธีการสืบค้น และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาวิทยาศาสตร์การกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 280 คน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือการสืบค้นจากรายการออนไลน์ ในห้องสมุด ในความเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า มีความขัดแย้งกันเพราะว่ามหาวิทยาลัยบูรพานั้น มีความทันสมัยในระบบสารสนเทศด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยน ไปการพัฒนาระบบมีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น จากเดิมที่ต้องสืบค้นข้อมูลจากแหล่งสถานที่ต่าง ๆ จึงไม่จำเป็นอีกต่อไป จะอยู่ที่ไหนก็สามารถใช้อุปกรณ์สารสนเทศเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตจาก Wifi ของมหาวิทยาลัยก็ได้ ซึ่งเมื่อก่อนยังไม่มี

เปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามปีจาย ส่วนบุคคล และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจากการวิจัยพบว่า นิสิตที่เรียนกลุ่มคณะต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จีรวรรณ ศรีวงษ์ (2559) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2-6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 456 คน พบว่า นักศึกษาในคณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศต่างกัน และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามเพศและชั้นปี ในความคิดเห็นของผู้วิจัยคิดว่ามีความสอดคล้องกัน เนื่องจากบางคณะ หรือคณะในกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีนั้นย่อมได้ใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มคณะอื่น ๆ แต่ละคณะนั้นมีระดับการใช้สารสนเทศไม่เหมือนกัน และเพศมีความสอดคล้องกัน แต่จำแนกตาม ชั้นปีนั้น ไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากอาจจะเป็นด้านสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง นั้นไม่เหมือนกัน

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ของนิสิตต่อเดือนกับพฤติกรรมสารสนเทศ นิสิตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อนุพงษ์ แต่ศิลปสาธิต (2550)

ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 475 คน พบว่า ปัจจัยด้านรายได้มีความแตกต่างกัน พบว่านิสิตที่มีรายได้มากกว่า ก็จะมีโอกาสในการนำมาใช้จ่ายในส่วนของ การสารสนเทศมากกว่ามีโอกาสเข้าถึงบริการและสารสนเทศมากกว่า

เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนิสิตต่อเดือนกับพฤติกรรมสารสนเทศ นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ตต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นัยนา ชำของ (2550) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4 ในเขตพื้นที่ศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตรายเดือน พบว่า นักเรียนชั้นปีที่ 4 ที่ค่าใช้จ่ายต่างกันมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เนื่องจากนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายในการใช้สารสนเทศมากกว่าย่อมมีโอกาสเข้าถึงสารสนเทศมากกว่าสิทธิมากกว่า อยู่ทีมนิสิตและผู้ให้บริการ

เมื่อเปรียบเทียบสถานที่ใช้งานของนิสิตต่อเดือนกับพฤติกรรมสารสนเทศ โดยพบว่า พฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตใช้ตามสถานที่ต่าง ๆ ตามจุดบริการ Wifi โดยใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ Smartphone บ่อยที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับ อนุพงษ์ แต่ศิลปสาธิต (2550) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 475 คน พบว่า ร้อยละ 47.16 ของนักศึกษานำอินเทอร์เน็ตที่ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ มากที่สุดซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยในปัจจุบันนี้ การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้มากขึ้นจากอุปกรณ์รอบตัวเช่น Smartphone เป็นต้น ซึ่งเมื่อก่อนยังไม่มี ดังนั้นสมัยก่อนพฤติกรรมสารสนเทศเมื่อก่อนนั้นแสวงหาจากตามร้านเน็ตเป็นส่วนมาก

เมื่อเปรียบเทียบจากประสบการณ์ใช้งานสารสนเทศกับพฤติกรรมสารสนเทศ โดยนิสิตที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีพฤติกรรมสารสนเทศแ่กว่านิสิตที่มีประสบการณ์ใช้งาน 6-10 ปี เนื่องจากนิสิตที่มีประสบการณ์ใช้งานอินเทอร์เน็ตและสารสนเทศต่างกัน นิสิตที่มีประสบการณ์การใช้มากกว่า ย่อมมีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ด้านสารสนเทศเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่หลากหลายแหล่งมากกว่า มีความรู้ที่เยอะกว่านิสิตที่มีประสบการณ์น้อยกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาต่อ Smartphone อยู่ในช่วงเวลา 18.01-24.00 น. ใช้ทุกวัน ใช้ 61 นาทีขึ้นไป เพื่อใช้งาน Social Network มากที่สุด เหมือนจะเป็นปัญหาในระดับประเทศเรื่องการเสพติด Social Network ของคนไทย ไม่ใช่แค่เพียงนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพาเท่านั้น ดังนั้น เสนอให้ มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง Social มากขึ้น ผู้รับผิดชอบ Facebook Page ของหน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยหลาย ๆ ส่วนควรศึกษาด้าน Content ต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดการตื่นตัวของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น เพื่อแข่งข่าว เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารทาง Social Network เพื่อให้ข้อมูล บริการ แข่งข่าวสารเข้าถึงนิสิตได้อย่างรวดเร็วเป็นวิธีที่ดีที่สุด เป็นการใช้ช่องทางในการเข้าถึงนิสิต

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยควรใช้สารสนเทศ พัฒนาการให้บริการนักศึกษา เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย ควรเพิ่มจุดบริการ Wifi ของมหาวิทยาลัยให้ทั่วถึง เพราะจากการศึกษานั้นผลออกมาไม่ได้มีแก่นิสิตจะต้องติด Social Network ทั้งหมด แต่เป็นแค่ยอดการใช้ส่วนใหญ่ทุกคนสมัยนี้เข้าถึงสารสนเทศ Social Network ได้ง่ายกว่าช่องทางอื่นแต่ในด้านการศึกษาก็มีเหมือนกัน การใช้งานผ่าน Notebook/ Laptop/ Macbook หรือ Computer PC และ Tablet นั้น นอกจากจะเป็นเครื่องมือที่ให้ความบันเทิงแท้จริง ๆ ก็ใช้เพื่อสารสนเทศในการศึกษาผู้คนในมหาวิทยาลัยใช้อุปกรณ์เหล่านี้ในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลมากมาย การทำวิจัย การทำรายงาน สมัยนี้ไม่ได้มีแค่การเข้าค้นคว้าในห้องสมุดอีกต่อไป มันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เราเห็นถึงการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาค้นคว้าในยุคนี้ได้ชัดเจน ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญกับสารสนเทศฐานข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ ข้อมูลทางการศึกษา หรือช่องทางในการติดต่อต่าง ๆ การให้บริการการแข่งข่าวสารทำให้มหาวิทยาลัยมีความล้ำหน้าทันสมัยและเข้าถึงผู้คนในมหาวิทยาลัยได้ง่าย และด้วยปัญหาผู้ใช้ระบบสารสนเทศน้อยที่สุดคือ One Stop Service นั้น หน่วยงานสารสนเทศต้องบังคับใช้ ให้นิสิตหันมาใช้ระบบนี้กันมากขึ้น เนื่องจากเวลามีปัญหาขัดข้องส่วนใหญ่นิสิตจะใช้การโทรศัพท์เข้าหาหน่วยงานมากกว่า ดังนั้นควรปรับเปลี่ยนการให้บริการเป็นรูปแบบช่องทางระบบ One Stop Service บริการนิสิตแทนการให้บริการตามสาย

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากผลการวิจัยเรื่องการแสวงหาสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างมีการแสวงหาสารสนเทศ ในด้านการเข้าประชุมสัมมนา น้อยที่สุด ดังนั้น เสนอให้ช่องทางในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสารสนเทศแทนการจัดอบรม หรือการจัดประชุม

จากผลการวิจัยเรื่องใช้สารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ เพิ่มข้อมูล
ในฐานะข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเนื้อหา ทิวสอบลงฐานข้อมูลออนไลน์เป็นช่องทางที่ให้มีผู้หันมา
สนใจในการศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมได้

บรรณานุกรม

- กฤติกา วิชาธร. (2553). การออกแบบของค้การ. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/402840>
- กันยา สุวรรณแสง. (2547). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: รวมสาสน์.
- จิรวรรณ ศรีวงษ์. (2554). พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์
- ชัชพงศ์ ตั้งมณี. (2545). พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนตติ สยนานนท์. (2555). พฤติกรรมและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. ปริญญาโทพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2525). พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- จิตยา สุวรรณขภู. (2517). วิทยาศาสตร์สังคม. วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา
สหประชาชาติ, 6(7), 15-27.
- ทวิลาภ ตันสวัสดิ์. (2553). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและผลกระทบต่อสุขภาพของนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสาร โรงพยาบาลชลบุรี, 41(1), 39-46.
- ทิพวรรณ จำปาเงิน. (2555). พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ. วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล, 8(1), 37-48.
- นฤมล เปรมปราโมทย์. (2555). ผลกระทบของการดูโทรทัศน์ต่อพัฒนาการเด็ก. เข้าถึงได้จาก
<https://www.facebook.com/Prateep.Kochabua/posts/574813625970154>
- นัยนา ชำชอง. (2550). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4 ในเขตพื้นที่ศึกษา
ชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเกื้อ วัชรเสถียร. (2543). พฤติกรรมของมนุษย์. เอกสารประกอบการสอน วิชา 424 111
Principles of biology. ม.ป.ท.
- บุญทอง เจนเวชประเสริฐ. (2550). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. เข้าถึงได้จาก
<http://www.oknation.net/blog/lrukk/2007/07/14/entry-1>
- ประภาวี สืบสนธิ์. (2546). สารสนเทศในบริบทสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย.

- ไพบูลย์ เทวรักษ์. (2537). *ศึกษาพฤติกรรมภายนอกและภายใน*. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ: เอส.ดี. เพรส.
- พรพรรณ ศรี โสภกา. (2558). ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต ในนิสิตที่มีพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต. *วารสารคณะพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา*, 23(4), 61-73.
- พุทธรักษ์ มูลเมือง. (2556). *ความหมายของอินเทอร์เน็ต*. เข้าถึงได้จาก
<http://computer.bcnv.ac.th/hnwy-kar-reiyn-ru2>
- มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ. (2554). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. ในเอกสาร *การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2556*, (หน้า 509-522). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2534). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลัยพร สกุลพอง. (2551). *การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). *ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2545). *ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศในประมวลสาระชุดวิชาการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ เล่ม 1 หน่วยที่ 2*. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนันทา วงจตุรภัทร์. (2552). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. *วารสารวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา*, 6(2), 45-61.
- สุนิสา มาณพ. (2550). *พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์*. กรุงเทพฯ: คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภศรี กาหิ. (2546). การประเมินการบริการและเผยแพร่สารสนเทศ ในเอกสารการสอนชุด *วิชาการบริการและเผยแพร่สารสนเทศ (ฉบับปรับปรุงม หน่วยที่ 14, หน้า 247-279)* นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัททา ปิณณะแพทย์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- อนุพงษ์ แต่ศิลป์สาธิต. (2550). *พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

- อรรถพล อุตายพันธ์. (2549). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงราชบุรี. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อารยา มะเชื้อเทศ. (2550). การรับรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชนเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach, L. J. (1963). *Educational psychology*. New York: Harcourt Brace And World.
- Doyle, C. S. (1992). *A concept for the information age*. Retrieved from [http://learning.kern.org/tic/resources/stories/storReader\\$25](http://learning.kern.org/tic/resources/stories/storReader$25)
- Ellis, D., Cox, D., & Hall, K. (1993). A comparison of the information seeking patterns of researchers in the physical and social sciences. *Journal of Document*, 49, 356-369.
- Wilson, T. D. (1997). Information behaviour: An interdisciplinary perspective. *Information Processing & Management*, 33, 551-572.
- Wilson, T. D. (1999). Models in information behaviour research. *Journal of Documentation*, 55, 249-270.
- Wilson, T. D. (2000). Human information behaviour. *Informing Science*, 3(2), 49-55.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงของท่านทุกข้อ ทุกคำตอบผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 3 พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ท่านเห็นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 17 ปี

2. 17-25 ปี

3. 26-30 ปี

4. 31 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

2. ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท

3. ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก

4. ชั้นปี.....

5. คณะ.....

6. รายได้ต่อเดือน

1. ไม่เกิน 10,000 บาท 2. 10,001-20,000 บาท
3. 20,001-30,000 บาท 4. 30,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ท่านเห็นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

7. ท่านใช้งานอินเทอร์เน็ตจากสถานที่ใด**บ่อยที่สุด** (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

1. บ้าน 2. สถานที่ต่าง ๆ (เน็ต 3G, 4G, WIFI)
3. สถานศึกษา 4. ร้านอินเทอร์เน็ต
5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. ให้ท่านเรียงลำดับอุปกรณ์ที่ท่านใช้อินเทอร์เน็ตจาก ใช้งานบ่อยที่สุด → แทบจะไม่ใช่/ ใช้งานน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้ (1) แทน บ่อยที่สุด, (2) แทน บ่อย, (3) แทน น้อย/บางครั้ง และ (4) แทน แทบจะไม่ใช่/ ใช้งานน้อยที่สุด

1. Computer PC 2. Smartphone
3. Notebook / Macbook / Labtop 4. Tablet

9. กรุณาระบุความถี่ และพฤติกรรมในการใช้อุปกรณ์ต่อไปนี้

Computer PC	ช่วงเวลาที่ท่านใช้บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)	วันเวลาที่ท่านใช้บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)	ระยะเวลาที่ท่านใช้บ่อยที่สุด/ครั้ง (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)
☐ 1. กรณีไม่มีข้ามไปตอบลำดับถัดไป	☐ 1. 06.01-12.00 น. ☐ 2. 12.01-18.00 น. ☐ 3. 18.01-24.00 น. ☐ 4. 24.01-06.00 น.	☐ 1. วันจันทร์-ศุกร์ ☐ 2. วันเสาร์-อาทิตย์ ☐ 3. ทุกวัน	☐ 1. ไม่เกิน 20 นาที ☐ 2. 21-40 นาที ☐ 3. 41-60 นาที ☐ 4. 61 นาทีขึ้นไป

ส่วนใหญ่ท่านใช้อินเทอร์เน็ตด้วยคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (PC) เพื่อจุดประสงค์ใด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

1. เพื่อการศึกษา 2. เพื่อความบันเทิง 3. เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย

4. เพื่อใช้งาน Social Network 5. อื่น ๆ.....

Notebook/ Macbook/ Laptop	ช่วงเวลาที่ท่านใช้ บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)	วันเวลาที่ท่านใช้ บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)	ระยะเวลาที่ท่านใช้ บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)
☐ 2. กรณี ไม่มี ข้ามไป ตอบลำดับ ถัดไป	☐ 1. 06.01-12.00 น. ☐ 2. 12.01-18.00 น. ☐ 3. 18.01-24.00 น. ☐ 4. 24.01-06.00 น.	☐ 1. วันจันทร์-ศุกร์ ☐ 2. วันเสาร์-อาทิตย์ ☐ 3. ทุกวัน	☐ 1. ไม่เกิน 20 นาที ☐ 2. 21-40 นาที ☐ 3. 41-60 นาที ☐ 4. 61 นาทีขึ้นไป

ส่วนใหญ่ท่านใช้อินเทอร์เน็ตด้วย Notebook/ Macbook เพื่อจุดประสงค์ใด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

1. เพื่อการศึกษา 2. เพื่อความบันเทิง 3. เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย

4. เพื่อใช้งาน Social Network 5. อื่น ๆ.....

โทรศัพท์ มือถือ	ช่วงเวลาที่ท่านใช้ บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)	วันเวลาที่ท่านใช้ บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)	ระยะเวลาที่ท่านใช้ บ่อยที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)
☐ 3. กรณี ไม่มี ข้ามไป ตอบลำดับ ถัดไป	☐ 1. 06.01-12.00 น. ☐ 2. 12.01-18.00 น. ☐ 3. 18.01- 24.00 น. ☐ 4. 24.01-06.00 น.	☐ 1. วันจันทร์-ศุกร์ ☐ 2. วันเสาร์-อาทิตย์ ☐ 3. ทุกวัน	☐ 1. ไม่เกิน 20 นาที ☐ 2. 21-40 นาที ☐ 3. 41-60 นาที ☐ 4. 61 นาทีขึ้นไป

ส่วนใหญ่ท่านใช้อินเทอร์เน็ตด้วยโทรศัพท์มือถือเพื่อจุดประสงค์ใด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

1. เพื่อการศึกษา 2. เพื่อความบันเทิง 3. เพื่อเข้าใช้สารสนเทศของมหาวิทยาลัย

4. เพื่อใช้งาน Social Network 5. อื่น ๆ.....

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเป็นอย่างไร

ข้อ	พฤติกรรมสารสนเทศ	ตรงกับสภาพความเป็นจริง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การแสวงหาสารสนเทศ						
1.	เมื่อท่านต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ ท่านจะเริ่มหาข้อมูลจาก ฐานข้อมูลออนไลน์ ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นลำดับแรก					
2.	เมื่อท่านต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ ท่านจะเริ่มหาข้อมูลจาก แหล่งบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ เพื่อน ผู้เชี่ยวชาญ					
3.	เมื่อท่านต้องการทราบข้อมูลสารสนเทศ ท่านจะเริ่มหาข้อมูลจาก สถานที่ เช่น แหล่งสารสนเทศของมหาวิทยาลัย หอสมุด ห้องสมุด					
4.	เมื่อท่านต้องการความรู้เพิ่มเติม ท่านจะเข้าร่วมในกิจกรรมสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าประชุม/สัมมนา เข้าร่วมอบรม					
5.	สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารและนิตยสาร ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่ท่านนิยมใช้ค้นหาสารสนเทศ					
6.	เมื่อท่านต้องการข้อมูลสารสนเทศเพิ่มเติม ท่านจะแสวงหาสารสนเทศจากสื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุ					
7.	ท่านพบเจอข้อมูลสารสนเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ท่านกำลังค้นหา เช่น การหาข้อมูลอ้างอิงจากหนังสือพบข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติมจากในหนังสือ นั้น ๆ					

ข้อ	พฤติกรรมสารสนเทศ	ตรงกับสภาพความเป็นจริง				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8.	ระหว่างท่านกำลังรับสารสนเทศจากรายการทีวีเพื่อความบันเทิง ท่านมักได้รับสารสนเทศอื่นเพิ่มเติมมาโดยไม่ตั้งใจ เช่น โฆษณาทางทีวี					
9.	ท่านมักพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งสารสนเทศที่ท่านมีความรู้เดิมอยู่แล้วเพื่อเพิ่มพูนความรู้					
10.	เมื่อท่านสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งแรกไม่พบ ท่านจะเปลี่ยนแหล่งสารสนเทศอื่นเพิ่มเติมเสมอ					
2. การใช้สารสนเทศ						
1	การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้มีข้อมูลประกอบการทำรายงาน/ การวิจัยที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น					
2	การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้ได้ความรู้เพิ่มเติมและเพิ่มความได้เปรียบในการเตรียมตัวสอบ					
3	การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ได้อย่างรวดเร็ว					
4	การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้ได้สนทนากับผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความรู้และมุมมองระหว่างกัน					
5	การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่สนใจ					
6	การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้เข้าใจเนื้อหาการเรียนได้รวดเร็ว					
7	การแสวงหาสารสนเทศของท่านทำให้ผ่อนคลายความเครียดได้					